

Rynek pracy w województwie mazowieckim w 2021 r.

Labour market in Mazowieckie Voivodship in 2021

Urząd Statystyczny w Warszawie Statistical Office in Warszawa

Warszawa Warsaw 2022

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Warszawie, Mazowiecki Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Warszawa, Mazovian Centre for Regional Surveys

Kierujący

Supervisor

Anna Cacko, Tomasz Zegar

Zespół autorski

Editorial team

Aneta Czyżkowska, Dorota Sułkowska

Tłumaczenie

Translation

Agnieszka Gromek-Żukowska

ISSN 2720-295X

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publication available on website

<https://warszawa.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery/>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Warszawie przekazuje Państwu dwudzieste drugie wydanie publikacji poświęconej zagadnieniom rynku pracy w województwie mazowieckim.

Niniejsza publikacja ma na celu zaprezentowanie najważniejszych tematów z zakresu rynku pracy dotyczących pracujących, bezrobotnych, warunków pracy oraz wynagrodzeń. Poprzez swój zakres i przekrój wzmacnia ona system monitorowania polityki spójności w regionie.

Opracowanie składa się z syntezy wyników badań, tekstów analitycznych wzbogaconych wykresami i kartogramami obrazującymi wiele zjawisk występujących na terenie województwa mazowieckiego oraz tablic statystycznych dostępnych w wersji elektronicznej. W celu zilustrowania i przeanalizowania zachodzących w województwie mazowieckim zmian wybrane dane ujęto w retrospekcji od 2015 r.

Opracowanie zostało przygotowane przy wykorzystaniu wyników badań statystycznych statystyki publicznej, w tym na podstawie danych uzyskanych z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Oddając do rąk Państwa publikację „Rynek pracy w województwie mazowieckim w 2021 r.” wyrażam nadzieję, że zaspokoi ona potrzeby informacyjne szerokiego grona użytkowników zarówno w kraju, jak i za granicą.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Warszawie

Zofia Kozłowska

Warszawa, listopad 2022 r.

Preface

The Statistical Office in Warszawa is pleased to introduce the twenty-second edition of the publication concerning labour market in Mazowieckie Voivodship.

This publication aims to present the most important topics in the field of the labour market concerning the employed, unemployed, working conditions and wages and salaries. Through its scope and cross-section, it strengthens the monitoring system of the cohesion policy in the region.

The study consists of a synthesis of survey results, analytical texts enriched with charts and cartograms illustrating many phenomena occurring in Mazowieckie Voivodship as well as statistical tables available in electronic version. In order to illustrate and analyse the changes taking place in Mazowieckie Voivodship, selected data have been included in a retrospective since 2015.

The study was prepared using the results of statistical surveys of official statistics, including data obtained from the Ministry of Family and Social Policy.

By presenting you with the publication „The labour market in Mazowieckie Voivodship in 2021” I hope that it will meet the information needs of a wide range of users both at home and abroad. At the same time, I would like to kindly ask everyone interested in the subject of the labour market to submit comments and suggestions that will allow to improve subsequent editions of the publication.

Director
of the Statistical Office
in Warszawa

Zofia Kozłowska

Warszawa, November 2022

Spis treści

Przedmowa.....
Spis tablic
Spis wykresów
Spis map
Objaśnienia znaków umownych i ważniejsze skróty
Synteza.....
Rozdział 1. Pracujący.....
Rozdział 2. Bezrobocie.....
Rozdział 3. Warunki pracy.....
Rozdział 4. Wynagrodzenia.....
Aneks. Spis tablic załączonych do publi- kacji w wersji elektronicznej (format XLS)

Contents

	Str. Page
Preface.....	3, 4
List of tables	5
List of charts	5
List of maps	7
Symbols and main abbreviations	8
Executive summary	11
Chapter 1. Employment.....	13
Chapter 2. Unemployment	19
Chapter 3. Work conditions	31
Chapter 4. Wages and salaries	41
Appendix. List of tables attached to the publication in the electronic version (XLS format).....	45

Spis tablic

Pracujący
Bezrobocie rejestrowane.....
Bezrobotni zarejestrowani bez prawa do zasiłku
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia
Wypadki i poszkodowani w wypadkach przy pracy
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto.....

List of tables

	Tablica Table	Str. Page
Employed persons	1	13
Registered unemployment.....	2	19
Registered unemployed persons not entitled to unemployment benefit.....	3	23
Exposure to risk factors at work.....	4	31
Accidents and persons injured in acci- dents at work	5	35
Average monthly gross wages and sala- ries.....	6	41

Spis wykresów

Struktura pracujących według płci.....
Pracujący według wybranych sekcji.....
Pracujący według płci.....
Bezrobotni zarejestrowani według płci i stopa bezrobocia.....

List of charts

	Wykres Chart	Str. Page
Structure of employed persons by sex.....	1	14
Employed persons by selected sections....	2	15
Employed persons by sex.....	3	16
Registered unemployed persons by sex and unemployment rate.....	4	20

		Wykres Chart	Str. Page
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według płci i wieku w 2021 r.	Structure of registered unemployed persons by sex and age in 2021	5	24
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według płci i wykształcenia w 2021 r.	Structure of registered unemployed persons by sex and educational level in 2021	6	25
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według płci i czasu pozostawania bez pracy w 2021 r.	Structure of registered unemployed persons by sex and duration of unemployment in 2021	7	26
Wybrane kategorie bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy w % ogółem w 2021 r.	Selected categories of unemployed persons in a special situation on the labour market in % of total in 2021	8	27
Długotrwale bezrobotni w 2021 r.	Long-term unemployed persons in 2021 ..	9	28
Napływ i odpływ bezrobotnych.....	Inflow and outflow of unemployed persons.....	10	29
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy.....	Registered unemployed persons per job offer.....	11	30
Struktura zatrudnionych w warunkach zagrożenia według grup zagrożeń w 2021 r.	Structure of employees exposed to risk factors at work by groups of risk in 2021	12	32
Poszkodowani w wypadkach przy pracy według płci	Persons injured in accidents at work by sex	13	36
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w 2021 r.	Persons injured in accidents at work in 2021	14	37
Wypadki przy pracy według przyczyn w 2021 r.	Accidents at work by causes in 2021	15	38
Liczba dni niezdolności do pracy spowodowanej wypadkami przy pracy	Number of days of incapacity for work due to accidents at work.....	16	39
Liczba dni niezdolności do pracy spowodowanej wypadkami przy pracy na 1 poszkodowanego według sekcji w 2021 r.	Number of days of incapacity for work due to accidents at work per person injured by section in 2021	17	40
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto	Average monthly gross wages and salaries.....	18	42
Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w wybranych sekcjach od przeciętnego wynagrodzenia w województwie.....	Relative deviations of average monthly gross wages and salaries in selected sections from the average wages and salaries in the Voivodship	19	44

Spis map

List of maps

	Mapa Map	Str. Page
Podział makroregionu województwo mazowieckie według Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS)	Division of macroregion Mazowieckie Voivodship by Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS).....	1 10
Pracujący w 2021 r.	Employed persons in 2021.....	2 17
Zmiana liczby bezrobotnych zarejestrowanych w latach 2020–2021	Change in the number of registered unemployed persons in 2020–2021	3 21
Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2021 r.	Registered unemployment rate in 2021	4 22
Liczba dni niezdolności do pracy spowodowanej wypadkami przy pracy na 1 poszkodowanego w 2021 r.	Number of days of incapacity for work due to accidents at work per person injured in 2021	5 39
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w 2021 r.	Average monthly gross wages and salaries in 2021	6 43

Uwagi metodologiczne dostępne w publikacji: „Zeszyt metodologiczny. Statystyka rynku pracy i wynagrodzeń” na stronie internetowej: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/zasady-metodyczne-rocznik-pracy/zeszyt-metodologiczny-statystyka-ryнку-pracy-i-wynagrodzen,1,3.html>

Methodological notes available in the publication: „Methodological report. Statistics on labour market, wages and salaries” on website: <https://stat.gov.pl/en/topics/labour-market/yearbook-of-labour/methodological-report-statistics-on-labour-market-wages-and-salaries,5,1.html>

oraz „Zeszyt metodologiczny Wypadki przy pracy” dostępny na stronie internetowej: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/zasady-metodyczne-rocznik-pracy/zeszyt-metodologiczny-wypadki-przy-pracy,12,1.html>

and „Methodological report Accidents at work” available on website: <https://stat.gov.pl/en/topics/labour-market/yearbook-of-labour/methodological-report-accidents-at-work,7,1.html#>

Tablice w formacie Excel dostępne na stronie internetowej: <https://warszawa.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery/praca-wynagrodzenie/rynek-pracy-w-województwie-mazowieckim-w-2020-r-,3,16.html>

Tables in the Excel format available on website: <https://warszawa.stat.gov.pl/en/publications/others/labour-market-in-mazowieckie-voivodship-in-2020,13,8.html>

Objaśnienia znaków umownych i ważniejsze skróty

Symbols and main abbreviations

Symbol	Opis Description
Kreska (–)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej niż 0,5 magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej niż 0,05 magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit
Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano na str. 9. categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given on page 9
Znak *	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych data revised
„W tym” „Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc
mln	milion
zł PLN	złoty Polish zloty
ha	hektar hectare
r.	rok
kJ	kilodżul kilojoule
kcal	kilokaloria kilocalorie
cd. cont.	ciąg dalszy continued
dok. cont.	dokończenie continued
Lp. No.	liczba porządkowa number
ok.	około

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
gm. m-w.	gmina miejsko-wiejska urban-rural gmina
gm. w.	gmina wiejska rural gmina
m.	miasto city
m.st.	miasto stołeczne Capital City
nr (Nr) No.	numer number
p. proc pp	punkt procentowy percentage point
pkt	punkt
poz.	pozycja
str.	strona
tabl.	tablica table
ust.	ustęp
Dz.U.	Dziennik Ustaw
itp. etc.	i tym podobne and the like
m.in. i.a.	między innymi among others
np. e.g.	na przykład for example
tj. i.e.	to jest that is
tzn. i.e.	to znaczy it means

Skróty i pełne nazwy sekcji PKD stosowane w publikacji

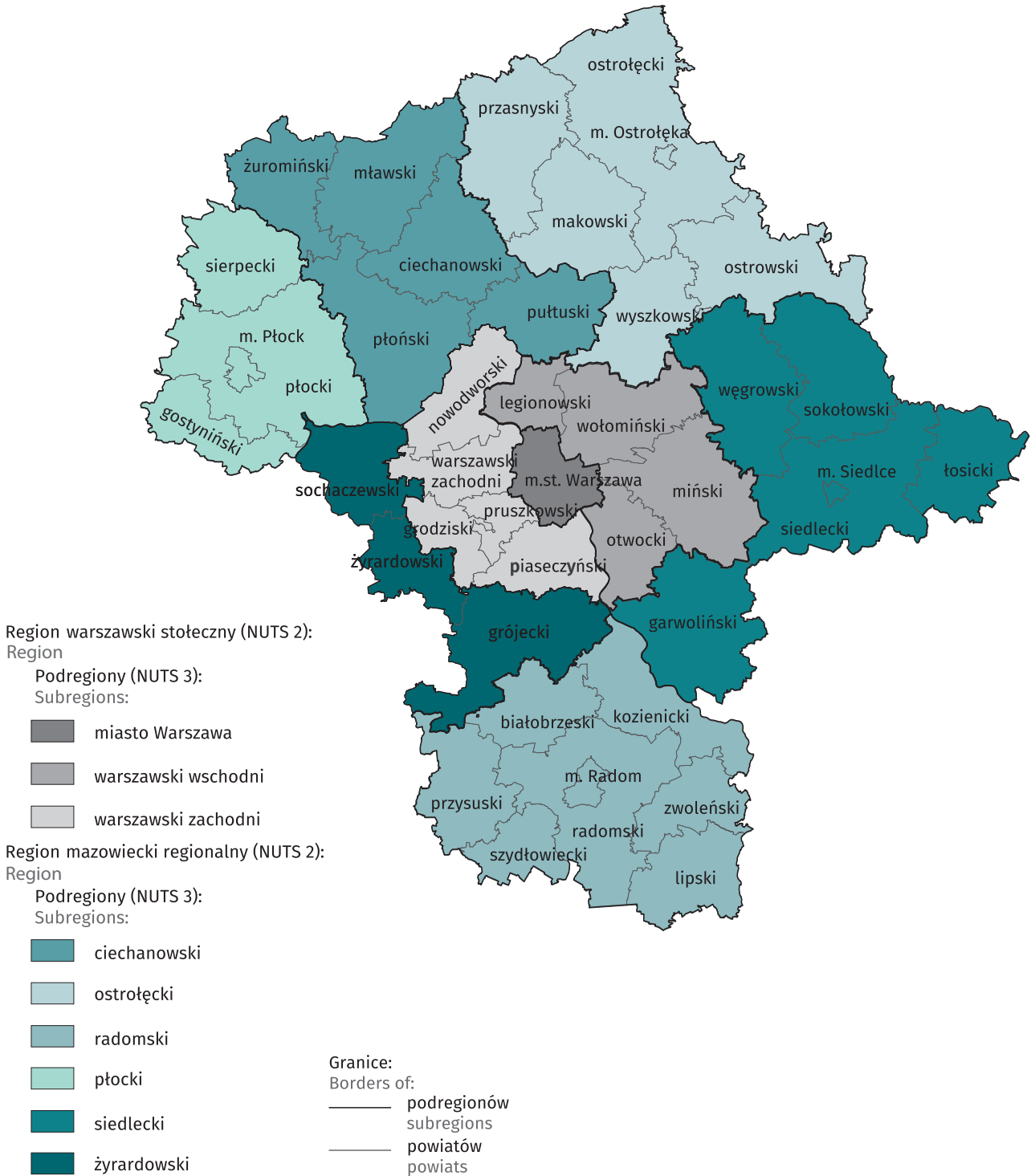
Abbreviations and full names NACE Rev. 2 sections used in the publication

Skrót Abbreviation	Pełna nazwa Full name
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorąca wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Trade; repair of motor vehicles	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Accommodation and catering	Accommodation and food service activities
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

Mapa 1. Podział makroregionu województwo mazowieckie według Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS)

Stan w dniu 1 stycznia 2018 r.

Map 1. Division of macroregion Mazowieckie Voivodship by Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS)
As of 1 January 2018

Synteza

Executive summary

Dane prezentowane w niniejszej publikacji opisują zmiany zachodzące na rynku pracy w latach 2015–2021. Porównując informacje opisujące różne zagadnienia dotyczące rynku pracy we wspomnianej retrospekcji należy mieć na uwadze, że 2020 r. był szczególnie ze względu na obowiązujące wówczas rozwiązania prawne mające na celu zminimalizowanie zagrożeń wynikających z pandemii COVID-19. Wprowadzenie tych rozwiązań wymusiło na niektórych przedsiębiorstwach ograniczenia lub czasowe zaprzestanie prowadzenia działalności w 2020 r., jednak analiza danych za 2021 r., szczególnie dotyczących pracujących i bezrobocia rejestrowanego, może wskazywać na przezwyciężenie trudności i ograniczeń, z którymi pracodawcy i pracownicy musieli zmierzyć się w pierwszym roku pandemii.

W 2021 r., po roku spadku, liczba pracujących wzrosła. W latach 2015–2021 jedynie w 2020 r. odnotowano jej spadek w porównaniu z rokiem poprzednim; w pozostałych latach pracujących z roku na rok przybywało. W mazowieckim liczba pracujących rosła szybciej niż w Polsce; w 2021 r. wzrost w województwie wyniósł 3,0%, w kraju 1,5%; sześć lat wcześniej było to odpowiednio 1,4% i 0,8%. W mazowieckim wyraźnie większy jest udział pracujących w ludności ogółem; wskaźnik przedstawiający liczbę pracujących na 1000 ludności w ostatnim prezentowanym roku wyniósł 318 wobec 259 w kraju; w 2015 r. odpowiednio 283 wobec 232. W porównaniu z 2020 r. więcej było zarówno przyjęć do pracy, jak i zwolnień z pracy, przy czym liczba przyjęć wzrosła o 5,5%, a zwolnień o 2,4%.

Po odnotowanym w 2020 r. pogorszeniu sytuacji dotyczącej bezrobocia, w 2021 r. zaobserwowano pozytywne zmiany z tym zakresie. Zmniejszyła się w skali roku zarówno liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy, jak i stopa bezrobocia. Ponadto o ożywieniu na rynku pracy świadczyć może wzrost liczby ofert pracy zgłoszonych do urzędów w ciągu roku oraz ofert pozostających do dyspozycji bezrobotnych na koniec grudnia. Liczba ofert na koniec 2021 r. była o 1/3 większa niż rok wcześniej i był to największy wzrost rok do roku w omawianym okresie.

Zmiany zachodzące w strukturze bezrobotnych według różnych cech były nieznaczne. Cały czas wśród bezrobotnych najczęściej jest osób najslabiej wykształconych, jednak rośnie odsetek osób bezrobotnych z wyższym wykształceniem; w 2015 r. w województwie wyniósł on 14,9%, w kraju 12,8%, a sześć lat później było to już 17,1% i 14,3%. Osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym oraz gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym stanowiły łącznie około połowy zarejestrowanych bezrobotnych; w 2021 r. w województwie 48,9%, w kraju 51,8%.

The data presented in this publication describe the changes taking place on the labour market in 2015–2021. When comparing the information describing various issues related to the labour market in the aforementioned retrospection, it should be borne in mind that 2020 was special due to the legal solutions in force at that time aimed at minimizing the risks resulting from the COVID-19 pandemic. The introduction of these solutions forced some enterprises to limit or temporarily discontinue their activity in 2020, however, the analysis of data for 2021, especially concerning employees and registered unemployment, may indicate overcoming difficulties and limitations that employers and employees had to face in the first year of the pandemic.

In 2021, after a year of decline, the number of employed persons increased. In the years 2015–2021, only in 2020 it decreased compared to the previous year; in the remaining years, the number of employees increased year by year. In Mazowieckie, the number of employed persons grew faster than in Poland; in 2021, the increase in the Voivodship amounted to 3.0%, in the country 1.5%; six years earlier it was 1.4% and 0.8%, respectively. In Mazowieckie, the share of the employed in the total population is clearly higher; the indicator presenting the number of employed persons per 1,000 population in the last presented year was 318 as compared to 259 in the country; in 2015, respectively, 283 against 232. Compared to 2020, there were more both hires and terminations, with the number of hires increasing by 5.5% and terminations by 2.4%.

After the deterioration of the unemployment situation recorded in 2020, positive changes in this regard were observed in 2021. Both the number of unemployed registered in labour offices and the unemployment rate decreased over the year. Moreover, the revival in the labour market may be confirmed by the increase in the number of job offers submitted to offices during the year and the number of job offers remaining at the disposal of the unemployed at the end of December. The number of offers at the end of 2021 was 1/3 higher than the year before and it was the largest year-on-year increase in the discussed period.

Changes in the structure of the unemployed according to various characteristics were insignificant. All the time among the unemployed, the most poorly educated persons are, however, the percentage of the unemployed with higher education is growing; in 2015 in the Voivodship it amounted to 14.9%, in the country 12.8%, and six years later it was already 17.1% and 14.3%. Persons with basic vocational or sectoral vocational and lower secondary, primary and incomplete primary education accounted for about half of the registered unemployed; in 2021 in the Voivodship 48.9%, in the country 51.8%.

Niezmienne najwięcej bezrobotnych jest ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat; ich odsetek w 2015 r. wyniósł 20,8%, a sześć lat później 24,4%. Ze względu na czas pozostawania bez pracy najliczniejsze są grupy osób będących bez pracy najkrócej (3 miesiące i mniej) oraz najdłużej (powyżej 24 miesięcy) bezrobotnych. Tylko w 2019 r. odsetek tych pierwszych był większy; w pozostałych latach największy udział należał do osób pozostających bez pracy ponad 2 lata; w 2021 r. wyniósł 30,4%.

W 2021 r. wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim zarówno liczba wypadków przy pracy, jak i osób poszkodowanych w tych wypadkach; wzrosła także w skali roku liczba dni niezdolności do pracy spowodowanej wypadkami; w porównaniu z 2015 r. wszystkie te wartości były mniejsze. Analizując dane dotyczące wypadków przy pracy w latach 2015–2021 stwierdzić można, że 2020 r. był pod tym względem najkorzystniejszy, co ma związek, jak już wspomniano, ze szczególną sytuacją wymuszającą ograniczenia pracy wielu podmiotów i pracowników. W 2021 r. liczba dni niezdolności do pracy przypadająca na jednego poszkodowanego wyniosła średnio 43 dni; największą odnotowano w 2016 r. (44 dni).

W prezentowanych latach wynagrodzenia rosły z roku na rok, przy czym wzrost odnotowany w 2021 r. był najwyższy. Wynagrodzenia w województwie są wyższe niż w kraju, ale przewaga ta systematycznie maleje – z 22,8% w 2015 r. do 18,4% pod koniec prezentowanego okresu.

Invariably, the highest number of unemployed persons have work seniority from 1 to 5 years, and their percentage was 20.8% in 2015 and 24.4% six years later. Due to the time of unemployment, the most numerous are the groups of persons who were unemployed for the shortest (3 months or less) and the longest (over 24 months). Only in 2019 the percentage of the former was higher; in the remaining years, the largest share belonged to persons unemployed for more than 2 years; in 2021 it was 30.4%.

In 2021, both the number of accidents at work and persons injured in these accidents increased compared to the previous year; the number of days of incapacity for work due to accidents has also increased over the year; all these values were lower compared to 2015. When analysing the data on accidents at work in 2015–2021, it can be stated that 2020 was the most favourable in this respect, which is related, as already mentioned, to the special situation requiring work restrictions for many entities and employees. In 2021, the number of days of incapacity for work per person injured was on average 43 days; the highest was recorded in 2016 (44 days).

In the presented years, wages and salaries increased year by year, with the highest increase recorded in 2021. Wages and salaries in the Voivodship are higher than in the country, but this advantage is systematically decreasing – from 22.8% in 2015 to 18.4% at the end of the presented period.

Rozdział 1.

Chapter 1.

Pracujący

Employment

Dane o pracujących prezentowane są według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; nie obejmują podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie. Oznacza to, że omawiane zagadnienia dotyczą 63–64% ogólnej liczby pracujących w gospodarce narodowej.

Dane dotyczące pracujących według stanu w dniu 31 grudnia podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przyjmując zasadę jednorazowego ujmowania tych osób w głównym miejscu pracy.

Data on employed persons are presented by actual workplace and kind of activity; they do not include entities employing up to 9 persons and private farms in agriculture. This means that the discussed issues concern 63–64% of the total number of persons employed in the national economy.

Data concerning employment as of 31 December are presented without converting part-time paid employees into full-time employees, each person being listed once according to the main workplace.

W 2021 r. pracujących w porównaniu z rokiem poprzednim przybyło, podczas gdy rok wcześniej odnotowano spadek. Liczba pracujących według stanu w końcu grudnia 2021 r. wyniosła 1 571,1 tys. osób i była o 50,8 tys., tj. o 3,0% większa w odniesieniu do 2020 r. Pracujący w województwie stanowili 17,9% tej populacji w kraju (rok wcześniej 17,6%, a w 2015 r. 16,9%).

In 2021, the number of employed persons increased compared to the previous year, while a decrease was recorded a year earlier. The number of employed persons as of the end of December 2021 was 1,571.1 thousand and was by 50.8 thousand, i.e. 3.0% higher compared to 2020. Employed persons in the Voivodship accounted for 17.9% of this population in the country (17.6% in 2020, and 16.9% in 2015).

Tablica 1. Pracujący
Stan w dniu 31 grudnia
Table 1. Employed persons
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021		
	W liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % in %	2020=100	
Ogółem Total	1511149	1700342	1751121	100,0	103,0
z liczby ogółem: from the total					
mężczyźni men	719602	819032	842824	48,1	102,9
kobiety women	791547	881310	908297	51,9	103,1
sektor publiczny public sector	514079	538193	540315	30,9	100,4
sektor prywatny private sector	997070	1162149	1210806	69,1	104,2
miasta urban areas	1294607	1445888	1489005	85,0	103,0
wieś rural areas	216542	254454	262116	15,0	103,0

Podmioty sektora prywatnego skupiają około 2/3 ogółu pracujących w województwie; w 2021 r. było to 69,1%. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba pracujących w sektorze prywatnym zwiększyła się o 48,7 tys. osób, tj. o 4,2%, a w sektorze publicznym odpowiednio o 2,1 tys., tj. o 0,4%.

W 2021 r. kobiety stanowiły 51,9% ogółu pracujących w województwie (w Polsce 50,3%). Warto zauważyć, że w całym badanym okresie odsetek pracujących kobiet w województwie był wyższy niż w kraju; w 2021 r. o 1,6 p. proc., a 6 lat wcześniej o 2,1 p. proc.

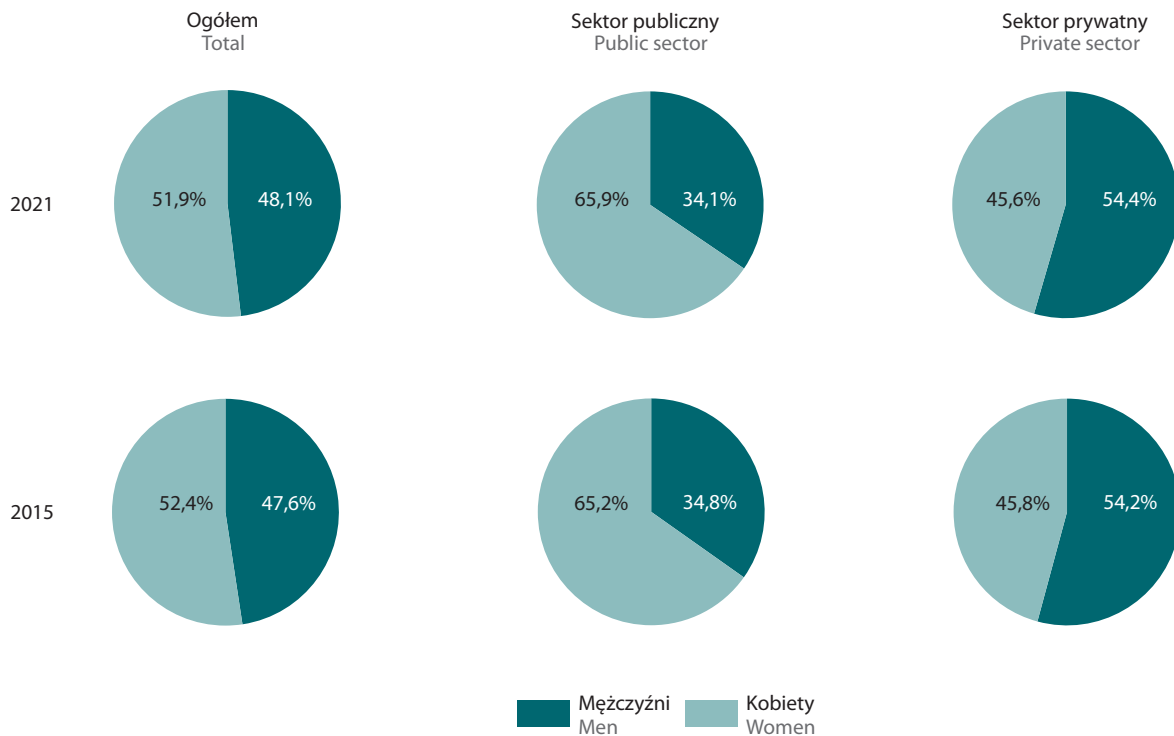
Private sector entities concentrate about 2/3 of the total number of employed persons in the Voivodship; in 2021 it was 69.1%. Compared to the previous year, the number of persons working in the private sector increased by 48.7 thousand, i.e. 4.2%, and in the public sector by 2.1 thousand, i.e. 0.4%, respectively.

In 2021, women accounted for 51.9% of the total number of employed persons in the Voivodship (50.3% in Poland). It is worth noting that in the entire period under study, the percentage of employed women in the Voivodship was higher than in the country; in 2021 by 1.6 and in 2015 by 2.1 pp.

Wykres 1. Struktura pracujących według płci

Stan w dniu 31 grudnia

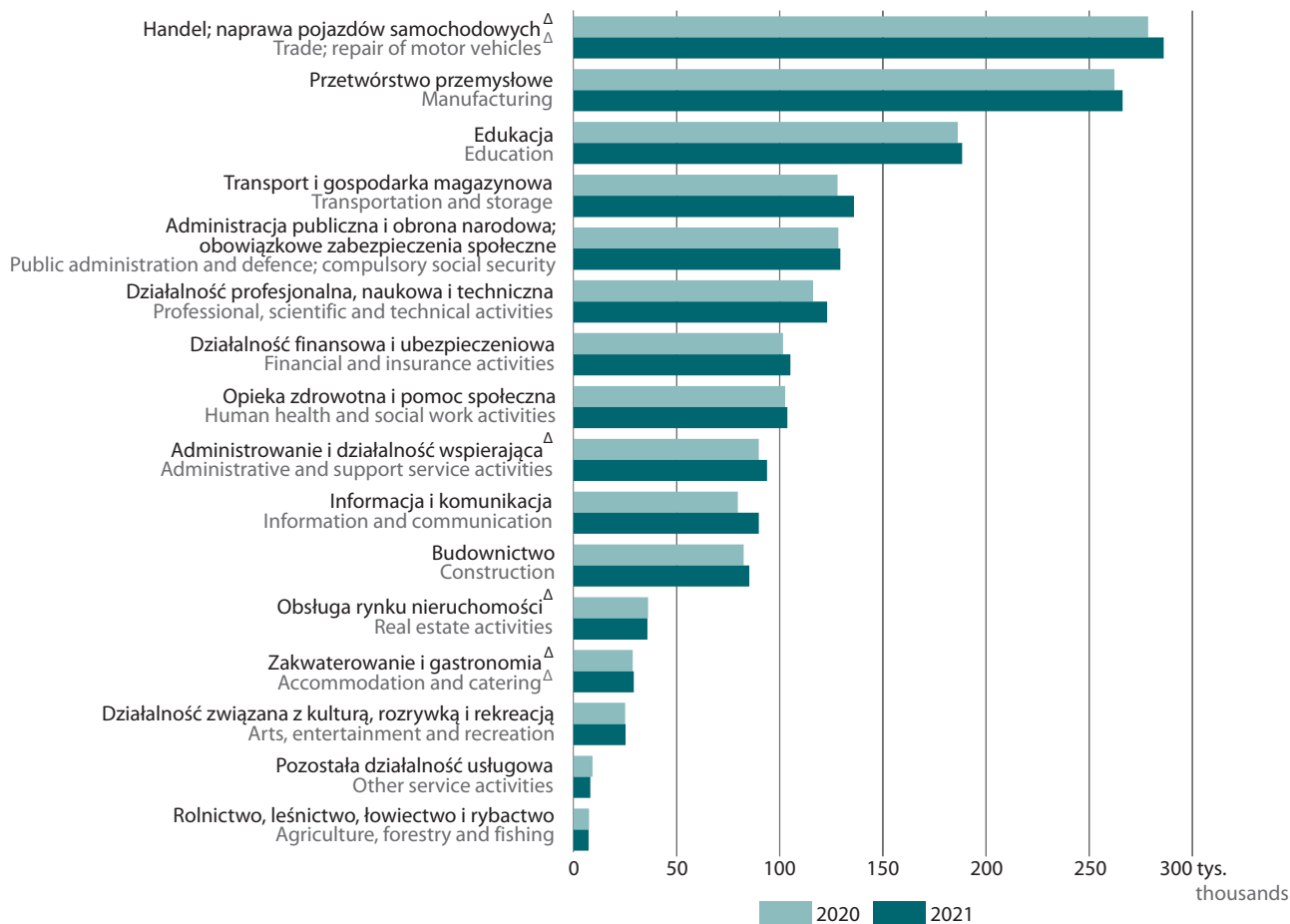
Chart 1. Structure of employed persons by sex
As of 31 December

Wzrost w porównaniu z 2020 r. liczby pracujących zanotowano w 29 (z 42) powiatach województwa, w tym największy w białobrzeskim (o 7,2%), warszawskim zachodnim i żyrardowskim (po 6,1%) oraz łosickim (o 5,2%). Największy spadek liczby pracujących miał miejsce w powiatach piaseczyńskim (o 3,1%), sierpeckim (o 2,9%) i żuromińskim (o 2,6%). W powiecie makowskim liczba pracujących rok do roku nie uległa zmianie.

An increase in the number of employed persons compared to 2020 was recorded in 29 (out of 42) powiats of the Voivodship, including the highest in białobrzeski (by 7.2%), warszawski zachodni and żyrardowski (6.1% each) and łosicki (by 5.2%). The deepest decline in the number of employed persons took place in piaseczyński (by 3.1%), sierpecki (by 2.9%) and żuromiński powiat (by 2.6%). In makowski powiat, the number of employed persons did not change year on year.

Wykres 2. Pracujący według wybranych sekcji
 Stan w dniu 31 grudnia
Chart 2. Employed persons by selected sections
 As of 31 December

W województwie mazowieckim niezmiennie najwięcej osób pracuje w sekcjach handel; naprawa pojazdów samochodowych oraz przetwórstwo przemysłowe; w 2021 r. było to odpowiednio 16,3% i 15,2% ogólnej liczby pracujących w województwie. Stosunkowo duży odsetek stanowili pracujący w edukacji (10,8%), a ponadto w transporcie i gospodarce magazynowej (7,8%) oraz administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (7,4%).

Do powiatów o największym udziale pracujących w handlu; naprawie pojazdów samochodowych nadal należały: przuszkowski (27,8% ogółu pracujących w danym powiecie), warszawski zachodni (27,4%) i piaseczyński (26,4%), a w przetwórstwie przemysłowym: grójecki (39,1%), garwoliński (37,6%) i ostrowski (37,2%).

In Mazowieckie Voivodship invariably the largest number of persons work in the sections of trade; repair of motor vehicles and manufacturing; in 2021 it was respectively 16.3% and 15.2% of the total number of employed persons in the Voivodship. A relatively large percentage was persons employed in education (10.8%), as well as in transportation and storage (7.8%), and in public administration and national defense; compulsory social security (7.4%).

The powiats with the highest share of persons employed in trade; repair of motor vehicles still included: przuszkowski (27.8% of the total number of employed persons in a given powiat), warszawski zachodni (27.4%) and piaseczyński (26.4%), and in manufacturing: grójecki (39.1%), garwoliński (37.6%) and ostrowski (37.2%).

Dla przedstawienia relacji liczby pracujących do liczby mieszkańców posłużono się wskaźnikiem „liczba pracujących na 1000 ludności”.

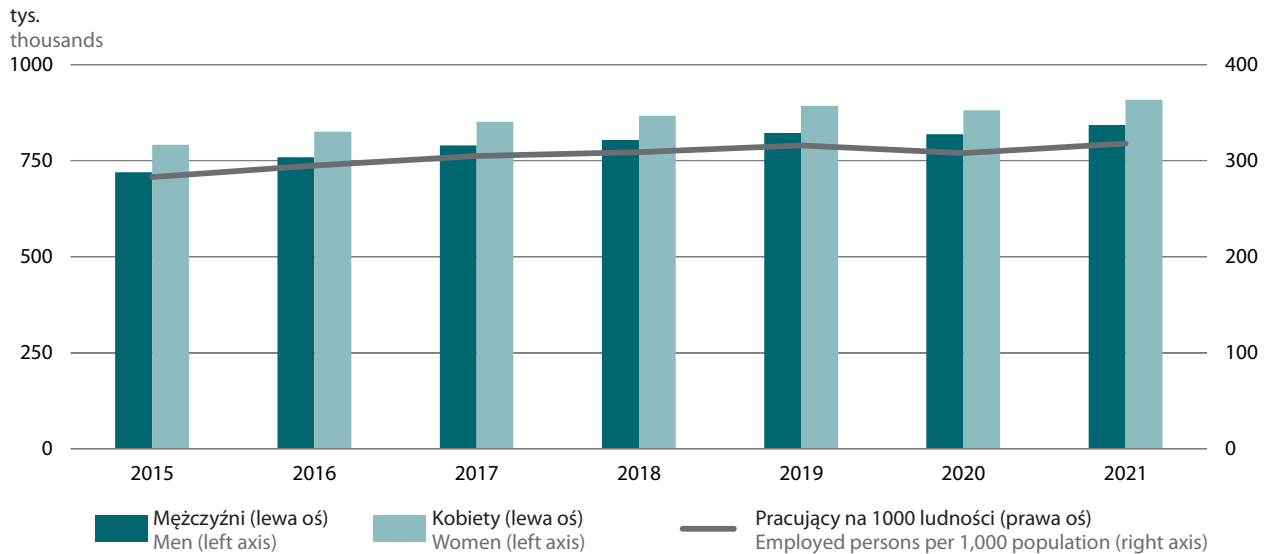
To present the ratio of the number of persons employed to the number of inhabitants, the indicator “number of employed persons per 1,000 population” was used.

Wykres 3. Pracujący według płci

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 3. Employed persons by sex

As of 31 December

W prezentowanym okresie w województwie na 1000 ludności przypadają średnio od 283 pracujących w 2015 r. do 318 w 2021 r. (dla porównania w kraju odpowiednio od 232 do 259). W ostatnim prezentowanym roku w województwie wskaźnik ten dla mężczyzn wyniósł 319, a dla kobiet 316 (w Polsce odpowiednio 266 i 252).

In the presented period, in the Voivodship per 1,000 population there were on average from 283 employed persons in 2015 to 318 in 2021 (for comparison in the country from 232 to 259, respectively). In the last year presented in the Voivodship, this indicator for men was 319, and for women 316 (in Poland, 266 and 252, respectively).

Najwyższym wskaźnikiem charakteryzowało się m.st. Warszawa (542), a w dalszej kolejności m. Płock (401), powiat warszawski zachodni (347), m. Siedlce (344) i m. Ostrołęka (336). Najmniej pracujących na 1000 ludności odnotowano w powiatach ostrołęckim (109), przysuskim i radomskim (po 113), płockim (114) oraz zwoleńskim i żuromińskim (po 122). Omawiany wskaźnik w większości powiatów był wyższy niż przed rokiem; najbardziej wzrósł w m.st. Warszawie (o 23 punkty), a w dalszej kolejności w powiatach warszawskim zachodnim (o 15), żyrardowskim (o 13) i łosickim (o 10 punktów), a najbardziej obniżył się w powiatach piaseczyńskim (o 10 punktów), grodziskim (o 5) oraz mławskim i sierpeckim (po 3 punkty).

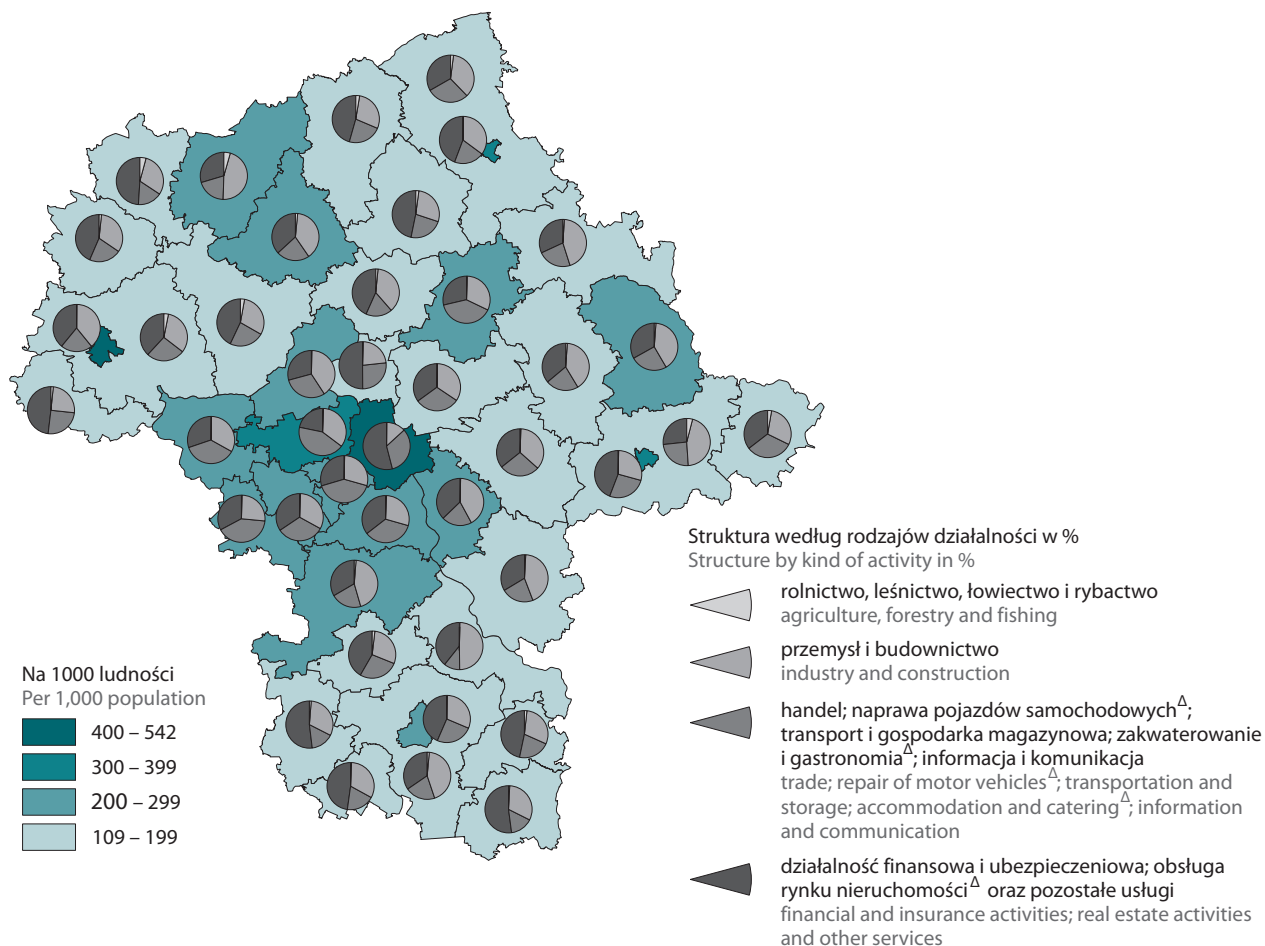
The highest ratio was recorded in m.st. Warszawa (542), and then Płock (401), warszawski zachodni powiat (347), Siedlce (344) and Ostrołęka (336). The lowest number of employed persons per 1,000 population was recorded in the following powiats: ostrołęcki (109), przysuski and radomski (113 each), płocki (114), zwoleński and żuromiński (122 each). The indicator in question in most powiats was higher than in the previous year; the most increased in m.st. Warszawa (by 23 points), and then in warszawski zachodni (by 15), żyrardowski (by 13) and łosicki powiat (by 10 points), and it fell the most in piaseczyński (by 10 points), grodziski (by 5) as well as mławski and sierpecki powiats (3 points each).

Mapa 2. Pracujący w 2021r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 2. Employed persons in 2021

As of 31 December

Dane o zatrudnionych prezentowane są według siedziby jednostki sprawozdawczej i dotyczą osób w głównym miejscu pracy; nie obejmują podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

Data on paid employees are presented according to the seat of the reporting unit and concern persons in the main workplace; they do not include entities employing up to 9 persons and private farms in agriculture.

Według stanu w końcu grudnia 2021 r. liczba osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy wyniosła 2320,3 tys., tj. więcej niż rok wcześniej o 31,8 tys. (o 1,4%). Osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy stanowiły 92,9% tej zbiorowości. Wśród pełnozatrudnionych przeważali mężczyźni (50,8%), a wśród niepełnozatrudnionych kobiety (64,2%).

As of the end of December 2021, the number of employees hired on the basis of an employment contract amounted to 2,320.3 thousand, i.e. more than the year before by 31.8 thousand (by 1.4%). Persons employed full-time accounted for 92.9% of this group. The group of full-time employees was dominated by men (50.8%), and among the part-time employees – women (64.2%).

W 2021 r. liczba przyjęć do pracy była większa niż liczba zwolnień z pracy (529,3 tys. wobec 486,9 tys.). Współczynnik przyjęć wyniósł 24,9%, a współczynnik zwolnień 22,9% (w roku poprzednim odpowiednio 23,7% i 22,4%). Spośród przyjętych do pracy 19,2% to osoby podejmujące pierwszą pracę, z czego nieco ponad 1/3 to absolwenci szkół; ponad połowa absolwentów podejmujących pierwszą pracę to absolwenci uczelni.

W ogólnej liczbie zwolnień największy udział stanowili pracownicy, którzy odeszli z pracy na mocy porozumienia stron (33,8%) oraz ci, którym upłynął czas zatrudnienia (30,1%). Udział osób zwolnionych w drodze wypowiedzenia przez pracownika wyniósł 17,2%, a przez pracodawcę 6,2%.

In 2021, the number of hires for work was greater than the number of terminations (529.3 thousand compared to 486.9 thousand). The hire rate was 24.9%, and the termination rate was 22.9% (in the previous year, 23.7% and 22.4%, respectively). Among those hired for work, 19.2% are persons taking up their first job, of which slightly more than 1/3 are school graduates; more than half of the graduates taking up their first job are university graduates.

In the total number of terminations, the largest share were employees who left their jobs by virtue of mutual agreement (33.8%) and those who were terminated after the period for which they were employed (30.1%). The share of persons terminated due to dissolution of an employment contract was 17.2%, and by the employer 6.2%.

Rozdział 2. Chapter 2.

Bezrobocie Unemployment

Dane o bezrobociu rejestrowanym dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021 r., poz. 1100 z późn. zm.).

Data on registered unemployment concerning persons registered in powiat labour offices are presented in accordance with the Act dated 20 April 2004 on Employment Promotion and Labour Market Institutions (Journal of Laws 2021 item 1100, as amended).

W 2021 r. odnotowano spadek w skali roku zarówno liczby bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy, jak i stopy bezrobocia. W okresie 2015–2021 jedynie w 2020 r. zaobserwowano wzrost obu tych wartości, co wiązało się z pogorszeniem sytuacji na rynku pracy w następstwie pandemii COVID-19.

In 2021, both the number of unemployed persons registered with labour offices and the unemployment rate decreased annually. In the period 2015–2021, only in 2020 an increase in both of these values was observed, which was related to the deterioration of the situation on the labour market as a result of the COVID-19 pandemic.

Tablica 2. Bezrobocie rejestrowane

Stan w dniu 31 grudnia

Table 2. Registered unemployment

As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % in %	2020=100	
Bezrobotni zarejestrowani Registered unemployed persons	216527	146375	129248	100,0	88,3
mężczyźni men	111843	72353	63966	49,5	88,4
kobiety women	104684	74022	65282	50,5	88,2
miasta urban areas	121047	80484	71356	55,2	88,7
wieś rural areas	95480	65891	57892	44,8	87,9
Stopa bezrobocia w % Unemployment rate in %	8,3	5,4*	4,7	.	.

Według stanu w końcu grudnia 2021 r. w powiatowych urzędach pracy województwa zarejestrowanych było 129,2 tys. osób bezrobotnych, tj. o 17,1 tys. (o 11,7%) mniej niż rok wcześniej. Spadek liczby bezrobotnych odnotowano we wszystkich powiatach – relatywnie największy w wyszkowskim (o 39,6%), mińskim (o 31,3%) i grójeckim (o 24,7%), a najmniejszy – w m.st. Warszawie (o 1,1%) oraz powiatach makowskim (o 2,3%) i pułuskim (o 3,1%). W Polsce liczba bezrobotnych w porównaniu z 2020 r. zmniejszyła się o 14,5%.

As of the end of December 2021, there were 129.2 thousand unemployed persons, i.e. by 17.1 thousand (by 11.7%) fewer than the year before. The decrease in the number of unemployed was recorded in all powiats – relatively the highest in wyszkowski (by 39.6%), miński (by 31.3%) and grójecki (by 24.7%), and the lowest – in m.st. Warszawa (by 1.1%) and in makowski (by 2.3%) and pułuski powiat (by 3.1%). In Poland, the number of the unemployed decreased by 14.5% compared to 2020.

Populacja bezrobotnych kobiet w końcu 2021 r. liczyła 65,3 tys. i była o 8,7 tys. (tj. o 11,8%) mniejsza niż w roku poprzednim. Najgłębszy spadek liczby bezrobotnych kobiet odnotowano w powiatach wyszkowskim (o 37,0%), mińskim (o 27,2%) i piaseczyńskim (o 23,6%), a najmniej znaczący – w garwolińskim (o 3,1%), m.st. Warszawie (o 3,3%) i powiecie makowskim (o 4,1%). Wzrost liczby bezrobotnych kobiet miał miejsce tylko w powiecie łosickim (o 0,6%). Rok 2021 był piątym z kolei, w którym udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie przekroczył połowę – wyniósł 50,5%. Na Mazowszu kobiety stanowiły większość bezrobotnych w 24 powiatach; największy ich odsetek odnotowano w m. Płocku i powiecie płockim (odpowiednio 62,4% i 60,1%), a najmniejszy w powiatach białobrzeskim (42,7%), otwockim (44,0%) i garwolińskim (45,2%). W latach 2015–2021 odsetek bezrobotnych kobiet w województwie mazowieckim był o ok. 3–4 p. proc. mniej niż w kraju.

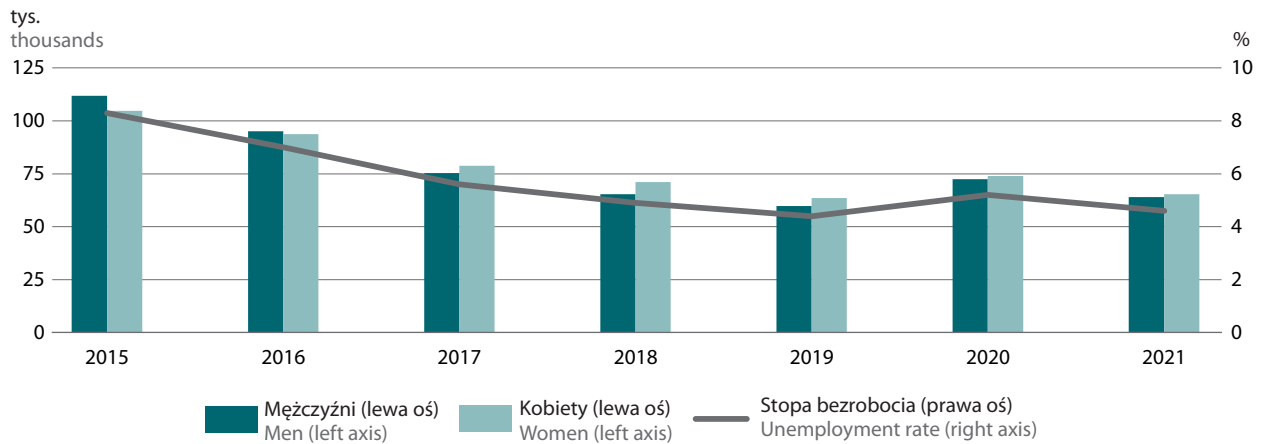
The population of unemployed women at the end of 2021 amounted to 65.3 thousand and was by 8.7 thousand (i.e. by 11.8%) lower than in the previous year. The deepest decrease in the number of unemployed women was recorded in the powiats: wyszkowski (by 37.0%), miński (by 27.2%) and piaseczyński (by 23.6%), and the least significant – in garwoliński (by 3.1%), m.st. Warszawa (by 3.3%) and in makowski powiat (by 4.1%). The increase in the number of unemployed women took place only in łosicki powiat (by 0.6%). The year 2021 was the fifth year in which the share of women in the total number of unemployed in the Voivodship exceeded half – it amounted to 50.5%. In Masovia, women constituted the majority of the unemployed in 24 powiats; the highest percentage was recorded in Płock and płocki powiat (62.4% and 60.1%, respectively), and the lowest in białobrzeski (42.7%), otwocki (44.0%) and garwoliński (45.2%) powiats. In 2015–2021, the percentage of unemployed women in Mazowieckie Voivodship was by approx. 3–4 p. smaller than in the country.

Wykres 4. Bezrobotni zarejestrowani według płci i stopa bezrobocia

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 4. Registered unemployed persons by sex and unemployment rate

As of 31 December

W województwie mazowieckim w 2021 r. na 1000 osób w wieku produkcyjnym (tj. w wieku zdolności do pracy) przypadało 40 osób bezrobotnych – od 16 w powiecie warszawskim zachodnim do 142 w szydłowieckim; w kraju – 40. W przypadku mężczyzn wskaźnik ten wyniósł 38, a w przypadku kobiet 42; w Polsce odpowiednio 35 i 46. W miastach na 1000 ludności w wieku produkcyjnym przypadały 34 osoby bezrobotne, a na wsi – 50; w kraju odpowiednio 37 i 44.

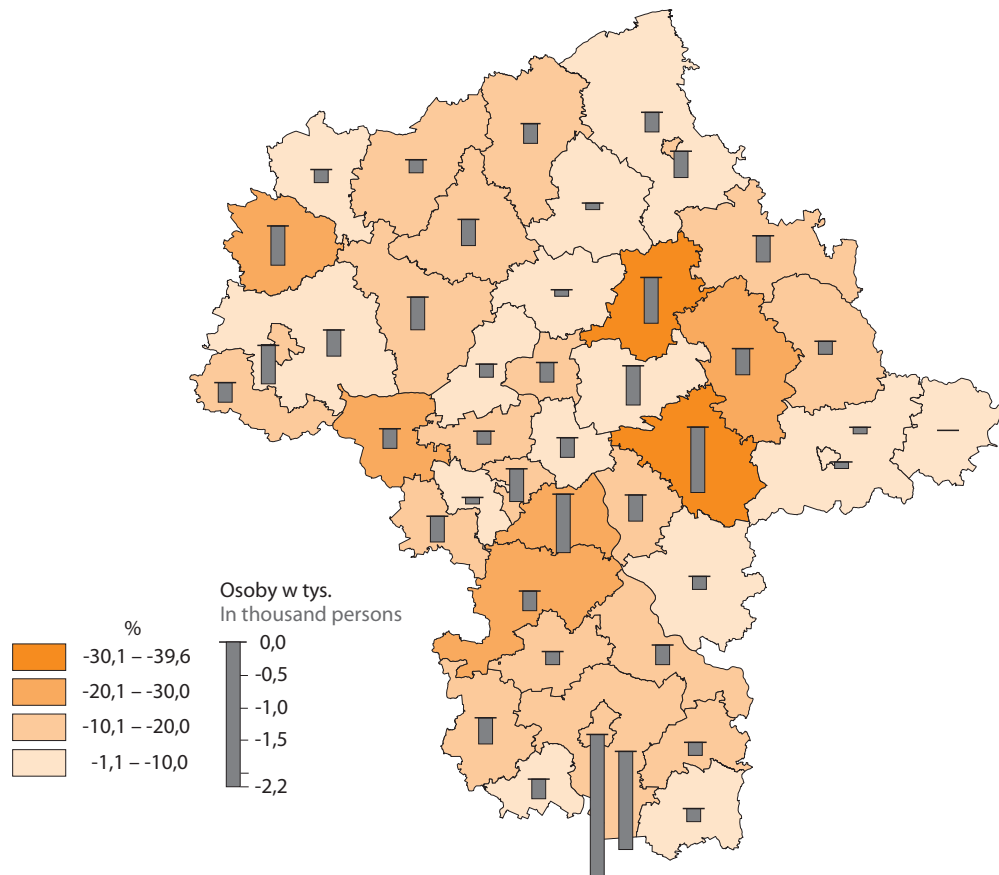
In Mazowieckie Voivodship in 2021, there were 40 unemployed per 1,000 persons of working age (i.e. age of working ability) – from 16 in warszawski zachodni powiat to 142 in szydłowiecki; in Poland – 40. In the case of men, this indicator amounted to 38, and for women – 42; in Poland, 35 and 46, respectively. In urban areas, per 1,000 working age population there were 34 unemployed persons, and in rural areas – 50; in the country 37 and 44, respectively.

Mapa 3. Zmiana liczby bezrobotnych zarejestrowanych w latach 2020–2021

Stan w dniu 31 grudnia

Map 3. Change in the number of registered unemployed persons in 2020–2021

As of 31 December

W województwie mazowieckim w końcu grudnia 2021 r. na wsi mieszkało 57,9 tys. osób bezrobotnych, tj. o 8,0 tys. (o 12,1%) mniej niż przed rokiem. Udział tej grupy osób w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w skali roku o 0,2 p. proc. i wyniósł 44,8% (w kraju 45,3%). Liczba osób bezrobotnych zamieszkałych w miastach zmniejszyła się w porównaniu z 2020 r. o 9,1 tys. (o 11,3%).

In Mazowieckie Voivodship at the end of December 2021, 57.9 thousand unemployed persons lived in rural areas, i.e. by 8.0 thousand (by 12.1%) fewer than last year. The share of this group of persons in the total number of unemployed decreased by 0.2 pp over the year and amounted to 44.8% (45.3% in Poland). The number of unemployed persons living in urban areas decreased by 9.1 thousand compared to 2020 (by 11.3%).

Stopę bezrobocia obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych na podstawie wyników: dla lat 2015–2019 – Powszechnego Spisu Rolnego 2010, dla lat 2020 i 2021 – Powszechnego Spisu Rolnego 2020.

The unemployment rate was calculated as the ratio of the number of registered unemployed to the number of economically active persons, i.e. excluding employees of budgetary units conducting activity in the scope of national defence and public safety. The unemployment rate is given taking into account employed persons on private farms in agriculture estimated on the basis of the results: for 2015–2019 – the Agricultural Census 2010, for 2020 and 2021 – Agricultural Census 2020.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie mazowieckim w końcu grudnia 2021 r. wyniosła 4,7% (tj. o 0,7 p. proc. mniej niż przed rokiem); była to trzecia, po województwach wielkopolskim i śląskim, lokata w kraju (średnia 5,8%).

Rozpiętość pomiędzy najniższą a najwyższą stopą bezrobocia w mazowieckim była największa w Polsce i wyniosła 24,6 p. proc. Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w m.st. Warszawie (1,7%) oraz powiatach warszawskim zachodnim (1,8%) i grójeckim (2,3%), a najwyższą w: szydłowieckim (26,3%), przysuskim (19,3%) i radomskim (19,0%).

Warto zauważyć, że m.st. Warszawa należy do powiatów o najniższym bezrobociu w Polsce; w 2021 r. niższą stopę odnotowano tylko w m. Poznaniu i powiecie poznańskim. W pierwszej dziesiątce powiatów o najniższym wskaźniku w kraju znalazł się ponadto powiat warszawski zachodni. Natomiast powiat szydłowiecki w prezentowanych latach charakteryzował się najwyższą w Polsce stopą bezrobocia; oprócz niego wśród dziesięciu jednostek o najwyższym bezrobociu w 2021 r. znalazły się jeszcze powiaty makowski, radomski i przysuski.

The registered unemployment rate in Mazowieckie Voivodship at the end of December 2021 was 4.7% (i.e. 0.7 pp less than in the previous year); it was the third position in the country, after Wielkopolskie and Śląskie Voivodships (average 5.8%).

The spread between the lowest and the highest unemployment rate in Mazowieckie Voivodship was the largest in Poland and amounted to 24.6 pp. The lowest unemployment rate was recorded in m.st. Warszawa (1.7%) and in warszawski zachodni (1.8%) and grójecki powiats (2.3%), and the highest in: szydłowiecki (26.3%), przysuski (19.3%) and radomski (19.0%).

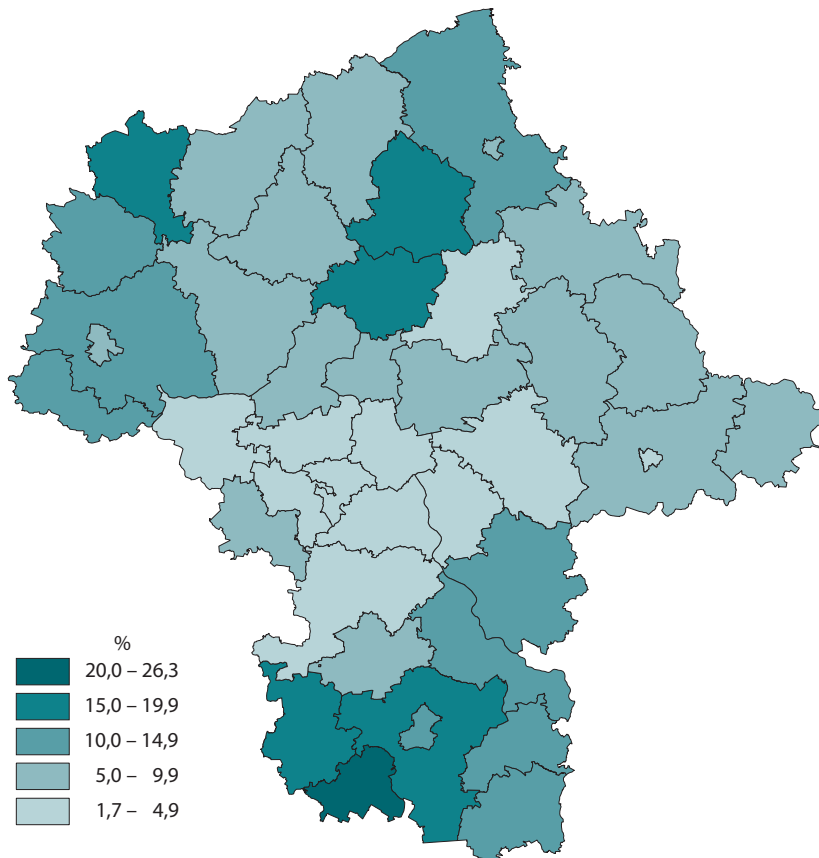
It is worth noting that m.st. Warszawa is one of the powiats with the lowest unemployment in Poland; in 2021, a lower rate was recorded only in the city of Poznań and poznański powiat. In addition, warszawski zachodni powiat was among the top ten powiats with the lowest rate in the country. On the other hand, szydłowiecki powiat in the presented years was characterised by the highest unemployment rate in Poland; in addition, the ten units with the highest unemployment in 2021 also included makowski, radomski and przysuski powiats.

Mapa 4. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 4. Registered unemployment rate in 2021

As of 31 December

Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

Unemployed persons not entitled to unemployment benefit are jobseekers registered in labour offices who lost or have not acquired the right to unemployment benefit.

Tablica 3. Bezrobotni zarejestrowani bez prawa do zasiłku

Stan w dniu 31 grudnia

Table 3. Registered unemployed persons not entitled to unemployment benefit

As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021		2020=100
	w liczbach bezwzględnych	in absolute numbers	w %	in %	
Ogółem Total	187009	122138	111645	100,0	91,4
mężczyźni men	97772	61501	56152	50,3	91,3
kobiety women	89237	60637	55493	49,7	91,5
miasta urban areas	104208	67046	62095	55,6	92,6
wieś rural areas	82801	55092	49550	44,4	89,9

Zdecydowana większość bezrobotnych nie posiadała prawa do zasiłku. Na koniec 2021 r. w województwie bez prawa do zasiłku pozostawało 111,6 tys. osób, co stanowiło 86,4% zarejestrowanych ogółem (w kraju 86,7%). W porównaniu z rokiem poprzednim liczba tych osób zmniejszyła się o 8,6%, ale udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wzrósł o 3,0 p. proc. Powiaty, w których osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku było relatywnie najwięcej to białobrzeski (92,4%), m. Płock (91,7%) i m. Ostrołęka (91,3%), a najmniej – wyszkowski (79,5%), żuromiński (80,2%) i ciechanowski (80,8%).

W 2021 r. wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych najwięcej było osób w wieku 35–44 lata; w końcu roku ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 26,6%. W układzie terytorialnym najwyższy odsetek osób w omawianej grupie wieku odnotowano w m.st. Warszawie (31,0%), powiecie legionowskim (30,6%) i m. Siedlcach (29,5%), a najniższy – w powiatach lipskim (20,5%) oraz wyszkowskim i zwoleńskim (po 20,7%). W latach 2015–2020 najwięcej wśród bezrobotnych było osób w wieku 25–34 lata.

Najmniej wśród bezrobotnych było osób najmłodszych, tj. w wieku 24 lata i mniej; ich udział w 2015 r. wyniósł 14,0%, a w 2021 r. 10,3% – od 4,2% w m.st. Warszawie do 19,1% w powiecie makowskim.

The vast majority of the unemployed did not have the right to unemployment benefit. At the end of 2021, 111.6 thousand persons remained without the right to unemployment benefit in the Voivodship, which constituted 86.4% of the total number of registered persons (86.7% in Poland). Compared to the previous year, the number of these persons decreased by 8.6%, but their share in the total number of the unemployed increased by 3.0 pp. Powiats in which the number of unemployed persons without the right to unemployment benefit was relatively the highest was białobrzeski (92.4%), Płock (91.7%) and Ostrołęka (91.3%), and the smallest – wyszkowski (79.5%), żuromiński (80.2%) and ciechanowski (80.8%).

In 2021, the largest group of registered unemployed were persons aged 35–44; at the end of the year, their share in the total number of unemployed was 26.6%. In the territorial breakdown, the highest percentage of persons in the discussed age group was recorded in m.st. Warszawa (31.0%), in legionowski powiat (30.6%) and Siedlce (29.5%), and the lowest – in the powiats: lipski (20.5%), wyszkowski and zwoleński (20.7% each). In 2015–2020, the most numerous group of unemployed were persons aged 25–34.

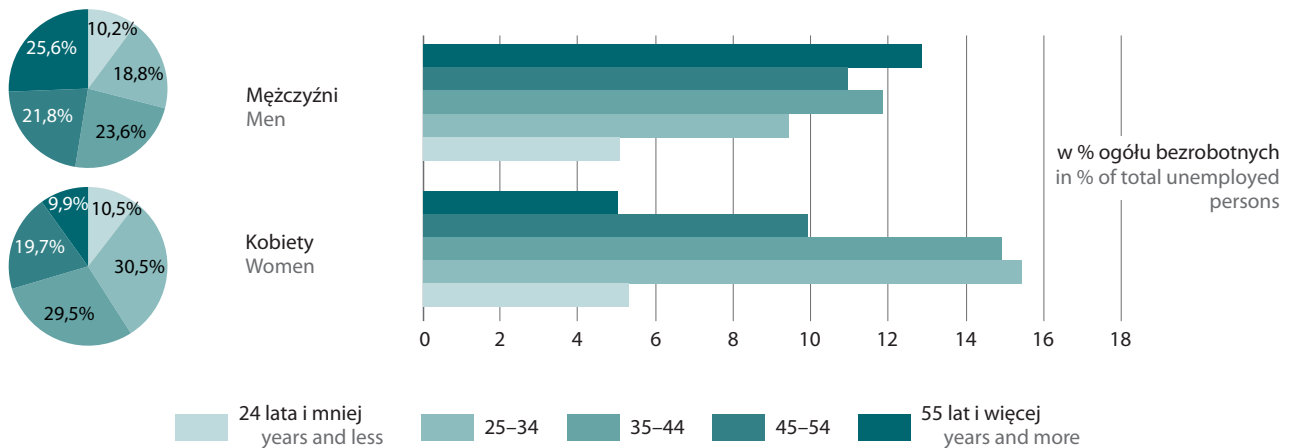
The least numerous group among the unemployed were the youngest persons, i.e. aged 24 and less; their share in 2015 amounted to 14.0%, and in 2021 to 10.3% – from 4.2% in m.st. Warszawa to 19.1% in makowski powiat.

Wykres 5. Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według płci i wieku w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 5. Structure of registered unemployed persons by sex and age in 2021

As of 31 December

Analizując zbiorowość zarejestrowanych bezrobotnych według posiadanego wykształcenia stwierdzić można, że najliczniejsze są grupy osób najślabiej wykształconych, choć ich udział z roku na rok obniża się. Podczas gdy w 2015 r. osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym oraz gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym było łącznie 52,0%, to na koniec 2021 r. – 48,9% (od 37,5% w m.st. Warszawie do 61,5% w powiecie nowodworskim); w Polsce w 2015 r. – 54,9%, a sześć lat później – 51,8%. Warto zwrócić uwagę, że 2021 r. był trzecim z kolei, w którym w województwie mazowieckim udział osób najślabiej wykształconych nie przekroczył połowy ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych.

Wykształcenie zasadnicze zawodowe/branżowe posiadało 21,8% bezrobotnych (przed rokiem 22,0%); relatywnie najwięcej w powiecie szydłowieckim (33,6%), a najmniej w m.st. Warszawie (10,7%). Odsetek osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym wyniósł 27,1% (rok wcześniej 25,9%); najwyższy odnotowano w powiecie nowodworskim (38,6%), a najniższy w m. Ostrołęce (18,4%). Warto zaznaczyć, że w 24 powiatach województwa odsetek osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym był największy.

Udział osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w prezentowanym okresie wyniósł od 14,9% w 2015 r. do 17,6% w 2020 r.; w 2021 r. 17,1%. Relatywnie najwięcej bezrobotnych najlepiej wykształconych było w m.st. Warszawie (31,2%), a najmniej w powiecie makowskim (8,4%); przed rokiem odpowiednio 34,4% i 8,1%. W kraju w 2021 r. odsetek zarejestrowanych bezrobotnych z dyplomem wyższej uczelni wyniósł 14,3%.

Najmniej wśród bezrobotnych było osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 12,8% (w 2020 r. – 12,9%, a w 2015 r. – 11,2%).

When analysing the population of registered unemployed persons according to education, it can be stated that the most numerous are the groups of the least educated persons, although their share is decreasing year by year. While in 2015 there were 52.0% of persons with basic vocational or sectoral vocational education as well as lower secondary, primary and incomplete primary education, at the end of 2021 – 48.9% (from 37.5% in m.st. Warszawa to 61.5% in nowodworski powiat); in Poland in 2015 – 54.9%, and six years later – 51.8%. It is worth noting that 2021 was the third year in a row in which the share of the least educated persons in Mazowieckie Voivodship did not exceed half of the total number of registered unemployed.

21.8% of the unemployed (22.0% the year before) had basic vocational or sectoral vocational education; relatively the highest in szydłowiecki powiat (33.6%), and the lowest in m.st. Warszawa (10.7%). The percentage of persons with lower secondary, primary and incomplete primary education amounted to 27.1% (25.9% in the previous year); the highest was recorded in nowodworski powiat (38.6%), and the lowest in Ostrołęka (18.4%). It is worth noting that in 24 powiats of the Voivodship, the percentage of persons with lower secondary or less education was the largest.

The share of the unemployed with higher education in the total number of registered unemployed in the presented period ranged from 14.9% in 2015 to 17.6% in 2020; in 2021, 17.1%. Relatively most of the best educated unemployed were in m.st. Warszawa (31.2%), and the lowest in makowski powiat (8.4%); a year ago, 34.4% and 8.1%, respectively. In the country, in 2021, the percentage of registered unemployed persons with a university diploma was 14.3%.

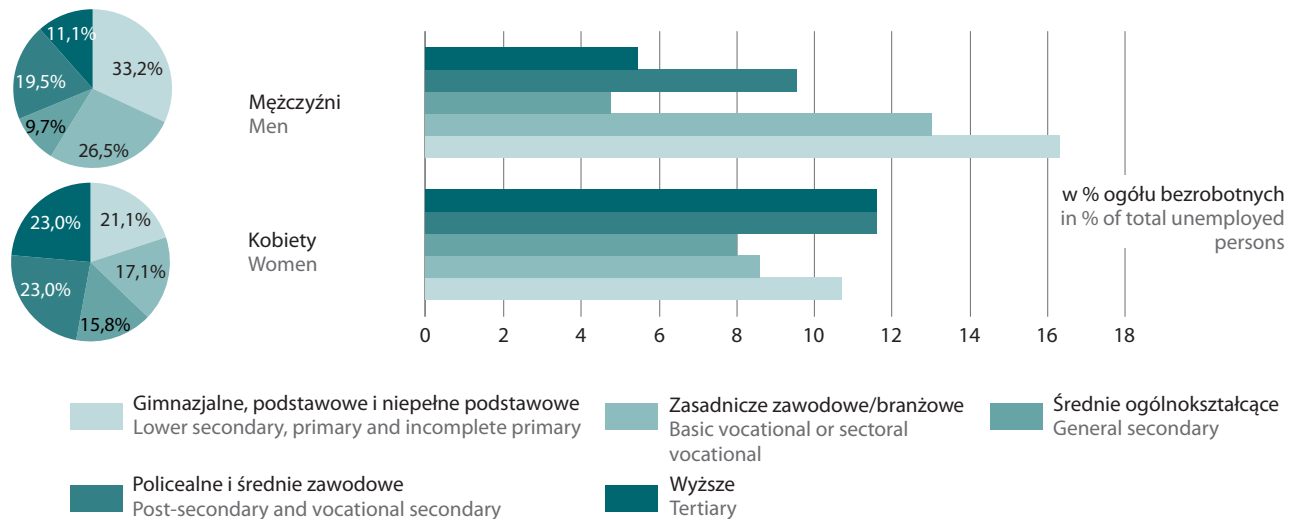
The least numerous among the unemployed were persons with general secondary education – 12.8% (12.9% in 2020 and 11.2% in 2015).

Wykres 6. Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według płci i wykształcenia w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 6. Structure of registered unemployed persons by sex and educational level in 2021

As of 31 December

W okresie 2015–2021 w województwie mazowieckim tylko w 2019 r. najliczniejsza wśród bezrobotnych była grupa osób pozostających bez pracy najkrócej, tj. 3 miesiące i mniej. W pozostałych latach najwięcej było osób, które nie miały pracy powyżej 24 miesięcy; w 2021 r. ich odsetek wyniósł 30,4% (od 4,6% w powiecie wyszkowskim do 44,4% w przysuskim) i zwiększył się w porównaniu z poprzednim rokiem o 6,6 p. proc. Zwraca uwagę fakt, że tylko w tej grupie liczba bezrobotnych wzrosła w skali roku (o 12,9%); natomiast najbardziej ubyło bezrobotnych, którzy nie mieli pracy od 6 do 12 miesięcy (o 32,6%).

Największe trudności ze znalezieniem pracy nadal miały osoby ze stażem 1–5 lat (w 2021 r. – 24,4% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy); w porównaniu z rokiem poprzednim ich odsetek zmniejszył się o 0,3 p. proc. Najmniej wśród bezrobotnych było osób ze stażem pracy powyżej 30 lat (w 2021 r. – 2,4%, co oznacza spadek w skali roku o 0,2 p. proc.).

Większość bezrobotnych pozostających w ewidencji urzędów pracy to osoby, które wcześniej pracowały zawodowo. W końcu 2021 r. w województwie mazowieckim zbiorowość ta liczyła 110,9 tys. osób, tj. 85,8% ogółu zarejestrowanych; w kraju 87,6% (w 2015 r. odpowiednio 82,1% i 84,0%). Wśród bezrobotnych mężczyzn poprzednio pracujących było 85,9%, a wśród kobiet 85,6%.

W końcu grudnia 2021 r. w zbiorowości bezrobotnych poprzednio pracujących największy odsetek stanowiły osoby wykonujące wcześniej pracę jako pracownicy sprzedaży w sklepach (10,5%), a w dalszej kolejności w takich grupach zawodów jak: technicy nauk fizycznych, chemicznych

In the period 2015–2021, in Mazowieckie Voivodship only in 2019, the largest group of the unemployed was the group of persons who had been unemployed for the shortest time, i.e. 3 months or less. In the remaining years, the greatest number of persons was unemployed for more than 24 months; in 2021, their percentage was 30.4% (from 4.6% in wyszkowski powiat to 44.4% in przysuski) and increased by 6.6 pp compared to the previous year. It is worth noting that only in this group the number of the unemployed increased over the year (by 12.9%); on the other hand, the number of unemployed who did not have a job for 6 to 12 months (by 32.6%) decreased the most.

The greatest difficulties in finding a job were still experienced by persons with 1–5 years' seniority (in 2021 – 24.4% of the total number of unemployed registered in labour offices); compared to the previous year, their percentage decreased by 0.3 pp. The smallest number of unemployed were those with more than 30 years of work experience (in 2021 – 2.4%, which means a decrease of 0.2 pp per year). Most of the unemployed remaining in the records of labour offices are persons who previously worked. At the end of 2021, in Mazowieckie Voivodship, this group amounted to 110.9 thousand, i.e. 85.8% of all registered persons; in the country 87.6% (in 2015 respectively 82.1% and 84.0%). Among the unemployed men, 85.9% accounted for those previously working, and among women 85.6%.

At the end of December 2021, in the group of previously unemployed persons, the largest percentage was those who previously worked as salespersons and related trade workers (10.5%), followed by such occupational groups as: technicians in physical, chemical and technical sciences

i technicznych (3,0%), mechanicy maszyn i urządzeń (2,8%), a także robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle, robotnicy wykonujący prace proste w transporcie i proste prace magazynowe oraz robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni (po 2,7%). Bezrobotni poprzednio pracujący o najniższych kwalifikacjach, tj. nie posiadający zawodu stanowili 8,9% ogólnej ich liczby.

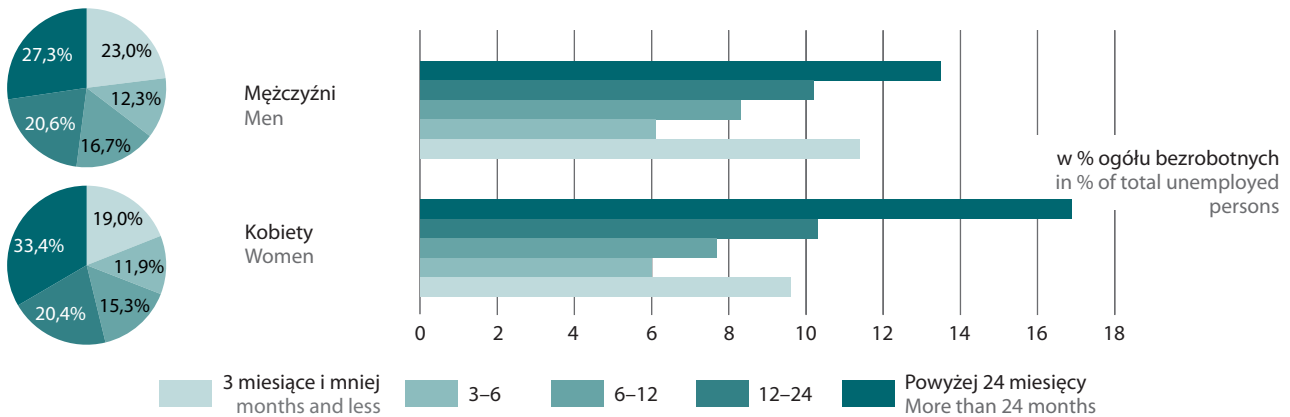
(3.0 %), machinery mechanics and fitters (2.8%), as well as auxiliary workers in mining, industry, construction and transport and workers performing simple warehouse works, as well as building frame and related trades (2.7% each). The unemployed previously employed with the lowest qualifications, i.e. those without an occupation, accounted for 8.9% of the total number.

Wykres 7. Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według płci i czasu pozostawania bez pracy w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 7. Structure of registered unemployed persons by sex and duration of unemployment in 2021

As of 31 December

Osoby bezrobotne w szczególnej sytuacji na rynku pracy to osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w skierowaniu do udziału w programach specjalnych.

Unemployed persons in a special situation on the labour market are persons who have priority in referral to participation in special programmes.

Na koniec 2021 r. spośród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych 108,4 tys. (83,9%) to osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Jedna osoba może spełniać więcej niż jedno kryterium decydujące o przyznaniu statusu bezrobotnego w szczególnej sytuacji.

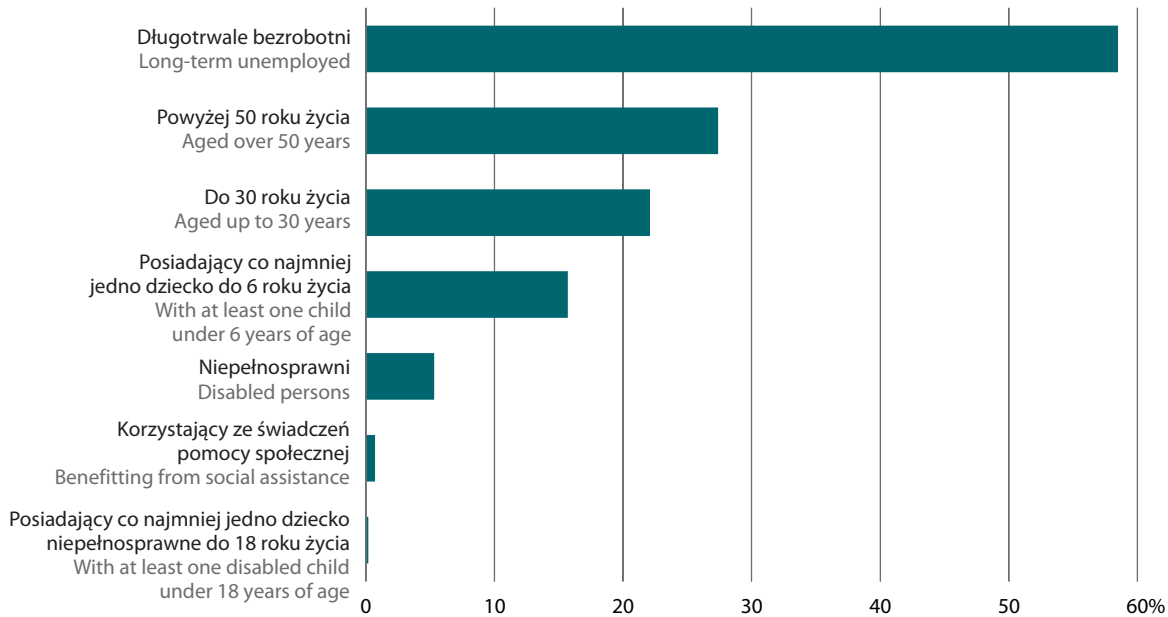
At the end of 2021, 108.4 thousand (83.9%) were persons in a special situation on the labour market. One person may meet more than one criterion for granting the status of unemployed in a special situation.

Wykres 8. Wybrane kategorie bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy w % ogółem w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 8. Selected categories of unemployed persons in a special situation on the labour market in % of total in 2021

As of 31 December

Długotrwale bezrobotni to osoby bezrobotne pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w ciągu ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

The long-term unemployed are unemployed persons who remained in the powiat labour office register for a total of over 12 months in the last two years, excluding periods of traineeship and adult vocational training.

Kryterium, które dotyczyło największej liczby osób to długotrwale bezrobocie. W 2021 r. udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych ukształtował się na poziomie 58,5% i wyniósł od 39,7% w powiecie sochaczewskim do 69,2% w przysuskim. Wśród długotrwale bezrobotnych więcej było kobiet niż mężczyzn (51,5% wobec 48,5%). W porównaniu z 2015 r. liczba osób spełniających kryterium długotrwałego bezrobocia była mniejsza o 40,5%; ogólna zbiorowość zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyła się w tym czasie o 40,3%. Spadek liczby długotrwale bezrobotnych w porównaniu z początkiem analizowanego okresu w województwie mazowieckim był nieco niższy niż w kraju. Na poniższych wykresach przedstawiono zbiorowość długotrwale bezrobotnych w 2021 r. według wybranych cech.

The criterion which concerned the greatest number of persons was long-term unemployment. In 2021, the share of the long-term unemployed in the total number of registered unemployed was at the level of 58.5% and ranged from 39.7% in sochaczewski powiat to 69.2% in przysuski. There were more women than men among the long-term unemployed (51.5% compared to 48.5%). Compared to 2015, the number of persons meeting the long-term unemployment criterion was lower by 40.5%; the total number of registered unemployed decreased by 40.3% at that time. The decrease in the number of long-term unemployed in comparison with the beginning of the analysed period in Mazowieckie Voivodship was slightly lower than in the country. The charts below show the group of long-term unemployed in 2021 according to selected characteristics.

Wykres 9. Długotrwale bezrobotni w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 9. Long-term unemployed persons in 2021

As of 31 December

Wśród długotrwale bezrobotnych najczęściej było osób w wieku 35–44 lata; na koniec 2021 r. ich odsetek wyniósł 27,0%, najmniejsza była grupa osób najmłodszych (18–24 lata) – 6,3%. Analizując omawianą zbiorowość pod względem wykształcenia stwierdzić można, że najczęściej długotrwale bezrobotnych posiadało wykształcenie gimnazjalne i niższe (28,6%), a najmniej – średnie ogólnokształcące (11,5%). Ze względu na staż pracy – 45,0% długotrwale bezrobotnych to osoby o stażu nie przekraczającym 5 lat.

Among the long-term unemployed, the largest group was aged 35–44; at the end of 2021, their share was 27.0%, the smallest was the group of the youngest (18–24 years old) – 6.3%. When analysing the discussed population in terms of education, it can be stated that the greatest number of long-term unemployed had lower secondary and less education (28.6%), and the least – general secondary education (11.5%). Due to the work seniority – 45.0% of the long-term unemployed were persons with work experience not exceeding 5 years.

Kolejnym pod względem liczebności kryterium decydującym o przyznaniu statusu bezrobotnego w szczególnej sytuacji na rynku pracy był wiek – powyżej 50 oraz do 30 roku życia. Osoby powyżej 50 roku życia stanowiły 27,4% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Relatywnie najwięcej w powiecie warszawskim zachodnim (34,6%), a najmniej – w sokołowskim (18,5%). Odsetek osób do 30 roku życia wyniósł 22,1%. Powiatem o największym udziale osób w tym wieku był zwoleński (33,1%), a najmniejszy udział odnotowano w m.st. Warszawie (12,4%).

W ciągu 2021 r. w urzędach pracy zarejestrowano 143,2 tys. osób bezrobotnych (mniej niż w roku poprzednim o 16,5 tys., tj. o 10,3%), z czego 24,4% to osoby zarejestrowane po raz pierwszy. Najwięcej nowych rejestracji bezrobotnych miało miejsce w styczniu (13,8 tys.), a najmniej w czerwcu (10,1 tys.). W tym samym czasie z ewidencji bezrobotnych wyłączono 160,3 tys. osób (więcej niż w 2020 r. o 23,8 tys., tj. o 17,5%); najwięcej we wrześniu (16,7 tys.), a najmniej w styczniu (9,0 tys.). Spośród osób wykreślonych z ewidencji 60,9% podjęło pracę (w 2020 r. – 63,2%).

W prezentowanym okresie jedynie w 2020 r. napływ do bezrobocia był większy niż odpływ. W pozostałych latach liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych była mniejsza niż wyrejestrowanych.

Another decisive criterion in terms of numbers on granting the status of the unemployed in a special situation on the labour market was age – over 50 and up to 30 years of age. Persons over 50 accounted for 27.4% of the total number of registered unemployed. Relatively the highest number in warszawski zachodni powiat (34.6%), and the lowest – in sokołowski powiat (18.5%). The percentage of persons under 30 was 22.1%. The powiat with the highest share of persons of this age was zwoleński (33.1%), and the lowest share was recorded in m.st. Warszawa (12.4%).

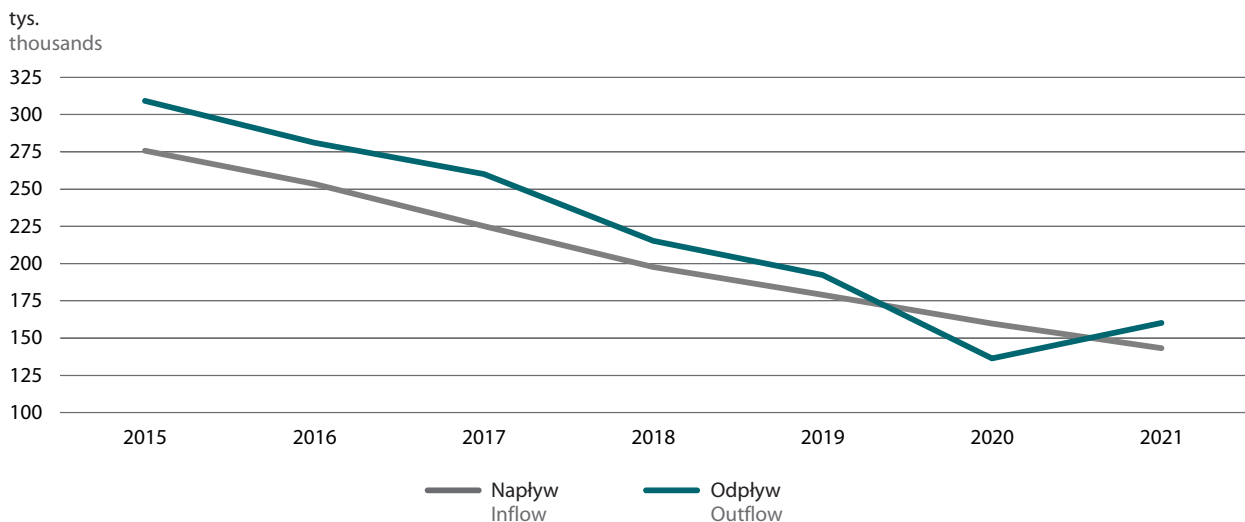
During 2021, 143.2 thousand unemployed persons were registered in labour offices (fewer than in the previous year by 16.5 thousand, i.e. 10.3%), of which 24.4% were registered for the first time. The largest number of new registrations of unemployed persons took place in January (13.8 thousand), and the least in June (10.1 thousand). At the same time, 160.3 thousand persons (more than in 2020 by 23.8 thousand, i.e. by 17.5%); most in September (16.7 thousand), and the lowest in January (9.0 thousand). Among the persons removed from the register, 60.9% started work (in 2020 – 63.2%).

In the presented period, only in 2020 the inflow to unemployment was greater than the outflow. In the remaining years, the number of newly registered unemployed persons was lower than that of the deregistered.

Wykres 10. Napływ i odpływ bezrobotnych

W ciągu roku

Chart 10. Inflow and outflow of unemployed persons
During the year

Liczba ofert pracy zgłoszonych do ewidencji urzędów na koniec 2021 r. wyniosła 5016 i po raz pierwszy od 2017 r. wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim (o 1,2 tys., tj. o 32,2%). Na koniec 2021 r. na 1 ofertę pracy w województwie przypadało przeciętnie 26 zarejestrowanych bezrobotnych; w kraju – 15 (przed rokiem odpowiednio 39 i 24).

Część ofert pracy kierowana jest do osób niepełnosprawnych; na koniec 2021 r. do dyspozycji tej grupy bezrobotnych pozostawało 175 ofert zatrudnienia (rok wcześniej 186), z czego 40,0% figurowało w ewidencji urzędów pracy w m.st. Warszawie (przed rokiem 50,5%). Na 1 ofertę pracy w województwie przypadało średnio 39 osób niepełnosprawnych; w kraju – 22 (w 2020 r. odpowiednio 34 i 28).

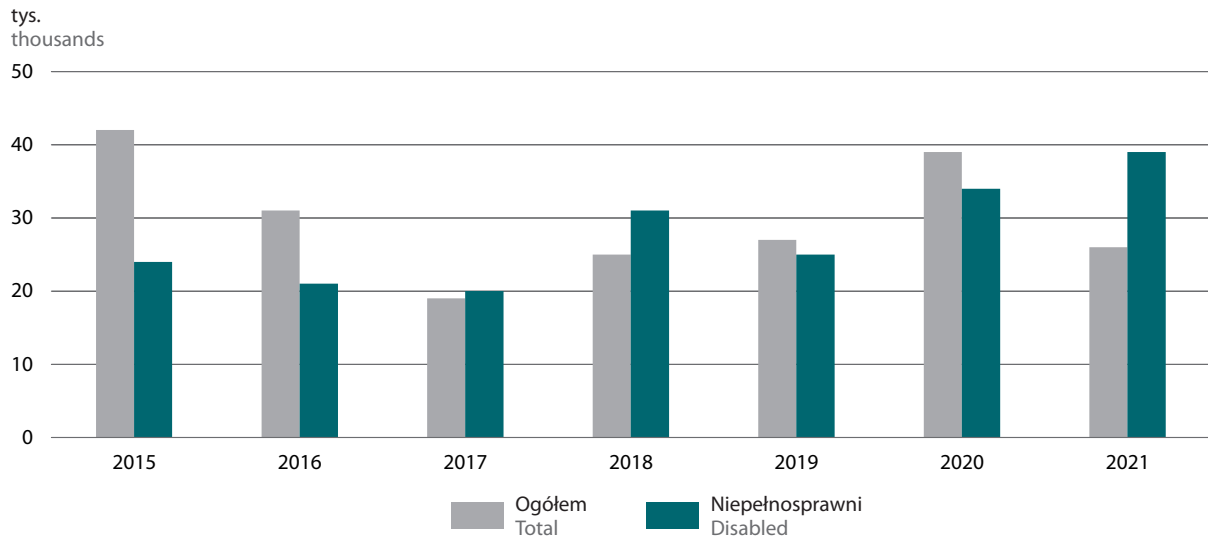
The number of job offers in the register of offices at the end of 2021 amounted to 5,016 and increased for the first time since 2017 compared to the previous year (by 1.2 thousand, i.e. 32.2%). At the end of 2021, there were on average 26 registered unemployed persons per job offer in the Voivodship; in the country – 15 (39 and 24 respectively the year before).

Some job offers are targeted at persons with disabilities; at the end of 2021, 175 job offers were available to this group of unemployed persons (186 in the previous year), 40.0% of which were in the records of labour offices in m.st. Warszawa (50.5% the year before). There were 39 disabled persons on average per job offer in the Voivodship; in the country – 22 (in 2020, 34 and 28, respectively).

Wykres 11. Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 11. Registered unemployed persons per job offer
As of 31 December

W ciągu 2021 r. do urzędów pracy w województwie zgłoszono 182,1 tys. ofert zatrudnienia, tj. 13,4% ogólnej liczby ofert pracy zgłoszonych do urzędów w całym kraju. Najwięcej ofert zgłoszono w październiku (18,1 tys.), a najmniej w grudniu (13,3 tys.). Liczba ofert wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim w mazowieckim o 21,2%, w kraju – o 22,1%.

During 2021, 182.1 thousand job offers were reported to labour offices in the Voivodship, i.e. 13.4% of the total number of job offers reported to offices throughout the country. The largest number of offers were submitted in October (18.1 thousand), and the least in December (13.3 thousand). Compared to the previous year, the number of offers increased in Mazowieckie by 21.2%, and in Poland – by 22.1%.

Rozdział 3. Chapter 3.

Warunki pracy Work conditions

Badanie warunków pracy ma na celu identyfikację czynników szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych na stanowiskach pracy i zbadanie ich wpływu na osoby zatrudnione. Właściwa ocena warunków pracy i identyfikacja ewentualnych zagrożeń pozwala pracodawcom na podejmowanie działań profilaktycznych oraz na wprowadzanie odpowiednich rozwiązań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

The survey on working conditions aims to identify factors strenuous and harmful to health at workstations and to examine their impact on employed persons. Proper assessment of working conditions and identification of possible threats allows employers to take preventive measures and to introduce appropriate solutions in the field of occupational health and safety.

Od 2021 r. badanie warunków pracy prowadzone jest metodą reprezentacyjną na dobranej celowo próbie i obejmuje jednostki zatrudniające 10 osób i więcej. Wyniki uzyskane z próby są uogólniane na populację generalną podmiotów gospodarki narodowej zatrudniających 10 osób i więcej. Wcześniej stosowano metodę pełną, w związku z czym dane za 2021 r. są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie. Dlatego też analiza wyników badania nie została przedstawiona, jak w poprzednich edycjach publikacji, w retrospekcji, ale dotyczy tylko jednego roku.

W 2021 r. w województwie badaniem warunków pracy objęto jednostki zatrudniające łącznie 1380,5 tys. osób. Wyniki badania pokazały, że w końcu grudnia w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych pracowało 41,8 tys. osób, tj. 3,0% ogółu zatrudnionych w przebadanych zakładach; w kraju odpowiednio 443,3 tys. osób, tj. 6,6%. Kobiety stanowiły 15,0% ogółu zatrudnionych w warunkach szkodliwych (w Polsce 17,3%).

Since 2021, the survey on working conditions has been conducted using the representative method on a deliberately selected sample and covers units employing 10 persons and more. The results obtained from the sample are generalised to the general population of entities of the national economy employing 10 persons and more. Previously, the full method was used, therefore the data for 2021 are not comparable with the data for the previous years. Therefore, the analysis of the survey results was not presented in retrospect, as in previous editions of the publication, but concerns only one year.

In 2021, the survey on working conditions in the Voivodship covered units employing a total of 1,380.5 thousand persons. The results of the survey showed that at the end of December, 41.8 thousand persons were working in strenuous and harmful to health conditions, i.e. 3.0% of the total number of employees in the surveyed companies; in the country, respectively 443.3 thousand persons, i.e. 6.6%. Women accounted for 15.0% of the total number of persons employed in harmful conditions (17.3% in Poland).

Tablica 4. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia

Stan w dniu 31 grudnia

Table 4. Exposure to risk factors at work

As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021 ^a	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % in%	
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia Exposure to risk factors at works	46774	42009	41793	100,0
mężczyźni men	38757	35383	35506	85,0
kobiety women	8017	6626	6287	15,0

a W 2021 r. zmianie uległa metoda badania z pełnej na metodę reprezentacyjną na dobranej celowo próbie.

a In 2021, the survey method was changed from the full survey to the representative method on a deliberately selected sample.

Zagrożenia występujące na stanowiskach pracy mogą wynikać z czynników związanych ze środowiskiem pracy (przekroczenie dopuszczalnych stężeń i natężeń), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, warunki ciężkiego wysiłku fizycznego lub warunki szczególnej uciążliwości) oraz z czynników mechanicznych związanych z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

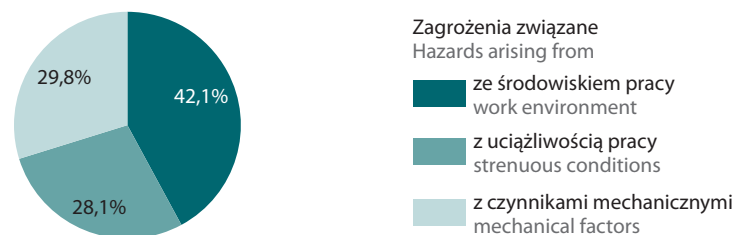
Threats at workstations may result from factors connected with the work environment (exceeding the permissible concentrations and intensities), strenuous work conditions (forced body positioning, conditions of heavy physical exertion or conditions of particular strenuousness) and mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.

Wykres 12. Struktura zatrudnionych w warunkach zagrożenia według grup zagrożeń w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 12. Structure of employees exposed to risk factors at work by groups of risk in 2021

As of 31 December

W końcu 2021 r. na działanie czynników związanych ze środowiskiem pracy narażonych było 17,6 tys. osób, co stanowiło 42,1% ogółu zatrudnionych w warunkach zagrożenia. Spośród zatrudnionych w tej grupie zagrożeń najwięcej osób pracowało w przetwórstwie przemysłowym (64,6%), a w dalszej kolejności w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (13,5%) oraz w budownictwie (5,0%). Kobiety stanowiły 19,5% ogólnej liczby osób narażonych na działanie czynników związanych ze środowiskiem pracy.

At the end of 2021, 17.6 thousand persons were exposed to factors related to the work environment, which accounted for 42.1% of the total number of persons exposed to risk factors at work. Among those employed in this group of risks, the greatest number of persons worked in manufacturing (64.6%), followed by health care and social assistance (13.5%) and construction (5.0%). Women accounted for 19.5% of the total number of persons exposed to factors related to the work environment.

W warunkach zagrożenia czynnikami związanymi z uciążliwością pracy zatrudnionych było 11,8 tys. osób, tj. 28,1% ogółu zatrudnionych w warunkach zagrożenia. Wśród zatrudnionych w tej grupie zagrożeń największy odsetek stanowiły osoby zatrudnione w przetwórstwie przemysłowym (40,0%), a następnie w transporcie i gospodarce magazynowej (26,9%) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (7,9%). W grupie osób narażonych na szkodliwe działanie czynników związanych z uciążliwością pracy 15,3% to kobiety.

There were 11.8 thousand employees exposed to the risks arising from strenuous work, i.e. 28.1% of the total employees exposed to risk. Among the employees in this group of risk, the largest percentage were persons employed in manufacturing (40.0%), followed by transportation and storage (26.9%) and in water supply; sewerage, waste management and remediation activities (7.9%). In the group of persons exposed to the risks arising from strenuous work, 15.3% were women.

Czynniki mechaniczne związane z maszynami szczególnie niebezpiecznymi stanowiły zagrożenie dla 12,4 tys. osób, tj. dla 29,8% ogółu zatrudnionych w warunkach zagrożenia. Z ogólnej liczby zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami mechanicznymi najwięcej osób zatrudnionych było w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (65,5%), a w dalszej kolejności w przetwórstwie przemysłowym (17,4%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (6,2%). W tej grupie zagrożeń kobiety stanowiły 8,5%.

Mechanical factors connected with particularly dangerous machinery posed a threat to 12.4 thousand persons, i.e. to 29.8% of the total employees exposed to risk. From the total number of employees exposed to the risks arising from mechanical factors, the most were persons employed in trade; repair of motor vehicles (65.5%), followed by manufacturing (17.4%), and in electricity, gas, steam and air conditioning supply (6.2%). In this group of threats, women constituted 8.5%.

O skali zatrudnienia w warunkach zagrożenia informuje wskaźnik przedstawiający liczbę osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości. W województwie mazowieckim w 2021 r. wskaźnik ten wyniósł 30,3 (w Polsce 66,3).

Wskaźnik zagrożenia, mierzony liczbą osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem jest wyraźnie zróżnicowany w zależności od rodzaju działalności prowadzonej przez zakład pracy. Wśród sekcji największe zagrożenie dla zdrowia w miejscu pracy wystąpiło w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (90,1), a następnie w przetwórstwie przemysłowym (59,3) oraz dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (57,8).

W przypadku zagrożeń czynnikami środowiska pracy najwyższy wskaźnik odnotowano w przetwórstwie przemysłowym (36,9), opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (21,8) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (21,5).

Na pracę w warunkach zagrożenia czynnikami związanymi z uciążliwością pracy najbardziej narażone były osoby zatrudnione w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (wskaźnik określający skalę zagrożeń związanych z uciążliwością pracy wyniósł 43,3), a w dalszej kolejności w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (34,4) oraz górnictwie i wydobywaniu (15,6).

Na działanie czynników mechanicznych związanych z maszynami szczególnie niebezpiecznymi w największym stopniu narażone były osoby zatrudnione w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (wskaźnik pokazujący skalę zagrożeń czynnikami mechanicznymi wyniósł 34,1), a następnie w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (21,9) i budownictwie (8,7).

Osoby zatrudnione w warunkach zagrożenia mogą być narażone na kilka czynników szkodliwych. Z tego powodu w analizach wykorzystywana jest kategoria tzw. osobozagrożeń. Liczba osobozagrożeń to liczba osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia, liczonych tyle razy na ile czynników osoby te były narażone.

Według stanu w końcu grudnia 2021 r. liczba osobozagrożeń wyniosła 44,4 tys. Z liczby tej 19,2 tys., tj. 43,2% stanowiły osobozagrożenia związane ze środowiskiem pracy, 12,7 tys., tj. 28,5% – z maszynami szczególnie niebezpiecznymi, a 12,5 tys., tj. 28,2% – z uciążliwością pracy.

The indicator showing the number of employees exposed to risk at work per 1,000 employed persons in the surveyed population informs about the scale of exposure to risk at work. In Mazowieckie Voivodship, in 2021, the indicator amounted to 30.3 (in Poland 66.3).

The risk rate, measured by the number of persons employed in hazardous conditions per 1,000 employees in the units covered by the survey, is clearly differentiated depending on the type of activity conducted by the units. Among the sections, the greatest risk to health in the workplace occurred in electricity, gas, steam and air conditioning supply (90.1), followed by manufacturing (59.3) and water supply; sewerage, waste management and remediation activities (57.8).

In the case of threats from work environment factors, the highest rate was recorded in manufacturing (36.9), health care and social welfare (21.8) as well as electricity, gas, steam and air conditioning supply (21.5).

The greatest risk of exposure to factors arising from strenuous work conditions concerned persons employed in water supply; sewerage, waste management and remediation activities (the indicator specifying the scale of risk factors arising from strenuous work conditions was 43.3), followed by electricity, gas, steam and air conditioning supply (34.4) and in mining and quarrying (15.6).

Persons employed in electricity, gas, steam and air conditioning supply were the most exposed to mechanical factors related to particularly dangerous machinery (the indicator showing the scale of mechanical risk factors was 34.1), followed by trade; repair of motor vehicles (21.9), and construction (8.7).

Persons working in hazardous conditions may be exposed to several harmful factors. For this reason, the category of so-called threats per capita is used in the analysis. The number of threats per capita is the number of persons working in hazardous conditions, listed as many times as many risks these persons were exposed to.

As of the end of December 2021, the number of threats per capita was 44.4 thousand, of which 19.2 thousand (43.2%) were threats per capita arising from work environment, 12.7 thousand, i.e. 28.5% – related to particularly dangerous machinery and 12.5 thousand, i.e. 28.2% – arising from strenuous work.

Spośród czynników związanych ze środowiskiem pracy, największe zagrożenie stanowił hałas – 12,5 tys. osobozagrożeń, tj. 64,9% wszystkich osobozagrożeń związanych ze środowiskiem pracy, a w dalszej kolejności czynniki biologiczne – 2,4 tys., tj. 12,6% i wibracje (drżania mechaniczne) – 0,9 tys., tj. 4,5%. W przypadku czynników związanych z uciążliwością pracy największe znaczenie miało nadmierne obciążenie fizyczne – 7,2 tys. osobozagrożeń, tj. 57,6%.

W ciągu roku w województwie mazowieckim zlikwidowano lub ograniczono 13,7 tys. osobozagrożeń związanych ze środowiskiem pracy, 7,2 tys. – z uciążliwością pracy oraz 1,6 tys. osobozagrożeń związanych z maszynami szczególnie niebezpiecznymi. Jednocześnie stwierdzono 7,5 tys. nowo powstałych lub nowo ujawnionych osobozagrożeń związanych ze środowiskiem pracy, 2,4 tys. – z uciążliwością pracy i 1,7 tys. – z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia; a także w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

W województwie mazowieckim w 2021 r. odnotowano więcej niż rok wcześniej wypadków przy pracy oraz osób poszkodowanych w tych wypadkach; większa była także liczba dni niezdolności do pracy osób poszkodowanych. Robiąc te porównania należy pamiętać, że dane dotyczące wypadków przy pracy odnotowanych w 2020 r. były najniższe w prezentowanym okresie 2015–2021, co wiązać można ze szczególną sytuacją na rynku pracy związaną z pandemią COVID-19. Uregulowania prawne obowiązujące w 2020 r. wymusiły czasowe ograniczenia w prowadzonej przez przedsiębiorstwa działalności, co poskutkowało mniejszą niż w latach poprzednich liczbą wypadków przy pracy oraz liczbą poszkodowanych w nich osób.

W 2021 r. w województwie mazowieckim odnotowano 8803 wypadki przy pracy (poza rolnictwem indywidualnym), tj. o 1211 więcej niż w roku poprzednim. Nieznacznym udziałem w ogólnej liczbie zdarzeń mają wypadki zbiorowe; w 2021 r. było ich 17, tj. 0,2% ogólnej ich liczby. W latach 2015–2021 odsetek wypadków zbiorowych nie przekroczył 0,5%. W porównaniu z 2015 r. liczba wypadków przy pracy była mniejsza o 15,1%, mniej było także osób poszkodowanych w wypadkach – o 15,3%, przy czym liczba mężczyzn, którzy ulegli wypadkom przy pracy zmniejszyła się o 13,5%, a kobiet – o 17,8%.

Among the risks arising from work environment, the greatest was noise – 12.5 thousand threats per capita, i.e. 64.9% of total threats per capita related to work environment, followed by biological factors – 2.4 thousand, i.e. 12.6% and vibrations (mechanical vibrations) – 0.9 thousand, i.e. 4.5%. In the case of factors arising from strenuous work, excessive physical strain was the most important – 7.2 thousand threats per capita, i.e. 57.6%.

During the year, 13.7 thousand threats per capita arising from work environment were eliminated or reduced in Mazowieckie Voivodship, 7.2 thousand threats per capita – connected with strenuous work conditions and 1.6 thousand threats per capita related to particularly dangerous machinery. At the same time, there were 7.5 thousand newly created or newly disclosed threats per capita related to work environment, 2.4 thousand – arising from strenuous work conditions, and 1.7 thousand – related to particularly dangerous machinery.

Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions; as well as when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.

In Mazowieckie Voivodship in 2021, the number of accidents at work and the number of persons injured in these accidents increased in comparison to the previous year; the number of days of incapacity for work was also higher. When making these comparisons, it should be remembered that the data on accidents at work recorded in 2020 were the lowest in the presented period 2015–2021, which may be associated with the special situation on the labour market related to the COVID-19 pandemic. The legal regulations in force in 2020 imposed temporary restrictions on the activities conducted by enterprises, which resulted in a lower number of accidents at work and the number of persons injured in them than in previous years.

In 2021, 8,803 accidents at work (except for private agriculture) were recorded, i.e. by 1,211 more than in the previous year. Mass accidents have a slight share in the total number of events; in 2021, there were 17 of them, i.e. 0.2% of their total number. In the years 2015–2021, the number of mass accidents did not exceed 0.5%. Compared to 2015, the number of accidents at work was smaller by 15.1%, there were also fewer persons injured in accidents – by 15.3%, and the number of men who suffered accidents at work decreased by 13.5%, and women – by 17.8%.

Tablica 5. Wypadki i poszkodowani w wypadkach przy pracy
Table 5. Accidents and persons injured in accidents at work

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021		
	W liczbach bezwzględnych in absolute numbers			w % in %	2020=100
Wypadki ogółem Accidents in total	10369	7592	8803	100,0	116,0
w tym zbiorowe of which mass	41	23	17	0,2	73,9
Poszkodowani w wypadkach przy pracy ogółem Persons injured in accidents at work in total	10410	7625	8821	100,0	115,7
śmiertelnych fatal	34	26	30	0,3	115,4
ciężkich serious	52	44	38	0,4	86,4
z innym skutkiem with other effect	10324	7555	8753	99,2	115,9
mężczyźni men	6158	4597	5327	60,4	115,9
kobiety women	4252	3028	3494	39,6	115,4

W wypadkach indywidualnych i zbiorowych w 2021 r. poszkodowanych zostało 8821 osób (o 1196 więcej niż rok wcześniej). Poszkodowani w wypadkach przy pracy w województwie mazowieckim stanowili w badanym okresie ok. 12–13% ogółu poszkodowanych w kraju.

Z ogólnej liczby poszkodowanych w wypadkach przy pracy w 2021 r. śmierć poniosło 30 osób (o 4 więcej niż przed rokiem), a 38 osób doznało ciężkich uszkodzeń ciała (o 6 mniej). W wypadkach z innym skutkiem poszkodowane zostały 8753 osoby, tj. o 1198 więcej niż rok wcześniej.

W 2021 r. w 13 powiatach województwa miały miejsce wypadki przy pracy ze skutkiem śmiertelnym, a w 21 – wypadki ciężkie.

W wypadkach zbiorowych poszkodowanych było 35 osób (mniej niż przed rokiem o 21); wśród wypadków zbiorowych nie było wypadków śmiertelnych ani ciężkich.

W zbiorowości osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy przeważają mężczyźni. W prezentowanym okresie ich odsetek wynosił od 60,4% w 2021 r. do 58,0% w 2019 r. Większość poszkodowanych w wypadkach przy pracy pracowała w sektorze prywatnym; w 2021 r. ich odsetek wyniósł 68,0% (rok wcześniej – 67,7%).

In 2021, 8,821 persons were injured in individual and mass accidents (1,196 persons more than the year before). In the analysed period, the persons injured in accidents at work in Mazowieckie Voivodship constituted approx. 12–13% of the total number of injured in the country.

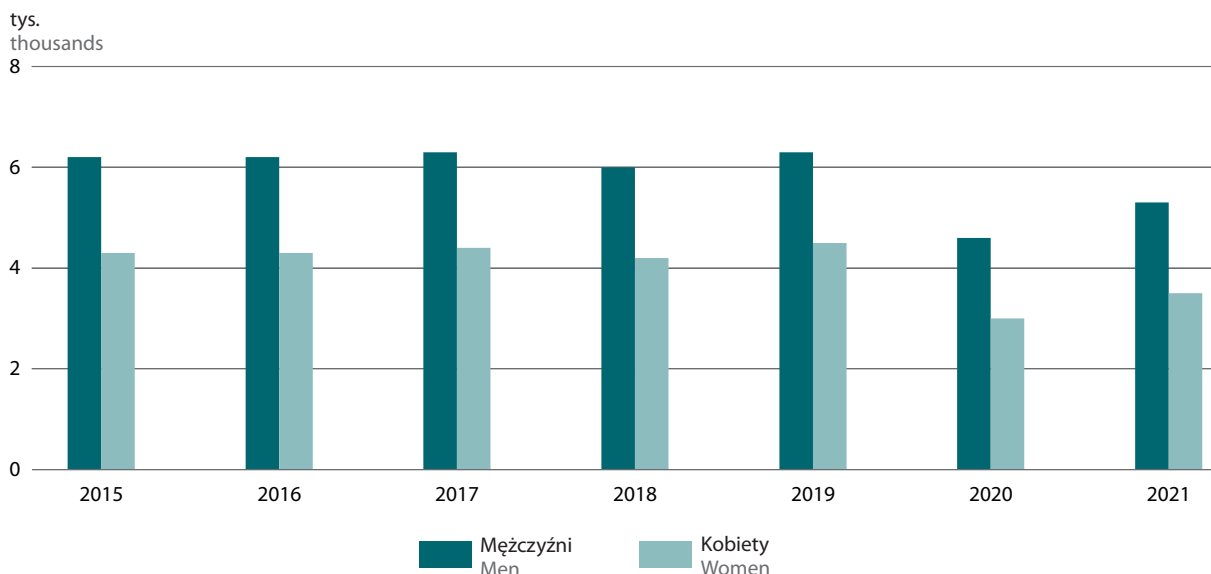
In 2021, out of the total number of persons injured in accidents at work, 30 persons died (4 more than the year before), and 38 persons suffered serious injuries (6 fewer). In accidents with other effect, 8,753 persons were injured, i.e. 1,198 more than the year before.

In 2021, fatal accidents occurred in 13 powiats of the Voivodship, and serious accidents in 21 powiats.

35 persons were injured in mass accidents (21 fewer than in the previous year); there were no fatal or serious accidents among mass accidents.

The majority of persons injured in accidents at work are men. In the analysed period, their percentage ranged from 60.4% in 2021 to 58.0% in 2019. Most persons injured in accidents at work worked in the private sector; in 2021, their percentage was 68.0% (a year before – 67.7%).

Wykres 13. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według płci
Chart 13. Persons injured in accidents at work by sex

W całym analizowanym okresie najbardziej obciążona ryzykiem wypadków przy pracy była sekcja przetwórstwo przemysłowe. W latach 2015–2021 na jednostki prowadzące działalność zaliczaną do tej sekcji przypadało ok. 19–21% ogólnej liczby wypadków przy pracy oraz osób poszkodowanych w tych wypadkach. W 2021 r. w przetwórstwie przemysłowym odnotowano 1881 wypadków, w których poszkodowanych zostało 1885 osób (więcej niż przed rokiem odpowiednio o 22,7% i o 22,6%). Kolejna sekcja o relatywnie dużej wypadkowości to handel; naprawa pojazdów samochodowych, gdzie odnotowano ok. 16–17% wypadków i osób w nich poszkodowanych; w ostatnim prezentowanym roku były to 1473 wypadki i 1475 osób (więcej niż w 2020 r. po 20,3%).

W 2021 r. najwięcej poszkodowanych, którzy ponieśli śmierć na skutek wypadku przy pracy przypada na jednostki prowadzące działalność w budownictwie – 10 osób, a następnie w przetwórstwie przemysłowym – 5 oraz transporcie i gospodarce magazynowej – 4 osoby.

Dane charakteryzujące osoby, które uległy wypadkom przy pracy wyraźnie wskazują na to, że wraz z nabywaniem doświadczenia na zajmowanym stanowisku pracy maleje ryzyko wypadku. Wśród ogółu poszkodowanych 51,9% to osoby, których staż pracy na zajmowanym stanowisku nie przekroczył 3 lat. W wypadkach śmiertelnych osoby o wspomnianym stażu stanowiły 56,7%, a w wypadkach ciężkich 73,7%.

Wśród poszkodowanych w wypadkach przy pracy najwięcej było osób w wieku 35–44 lata – 26,1%, a następnie w wieku 45–54 lata – 23,2%.

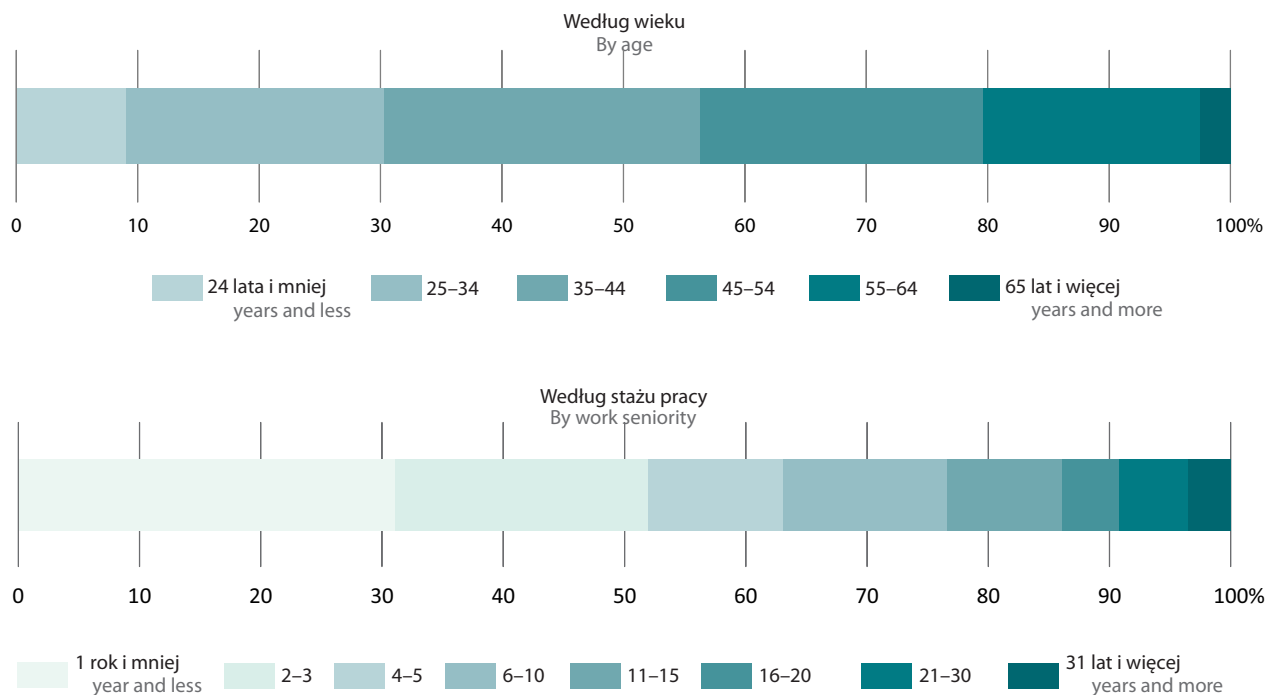
In the whole analysed period, the manufacturing section was the most exposed to the risk of accidents at work. In the years 2015–2021, entities conducting activities included in this section accounted for approx. 19–21% of the total number of accidents at work and persons injured in these accidents. In 2021, 1,881 accidents were recorded in manufacturing, in which 1,885 persons were injured (more than in the previous year by 22.7% and 22.6%, respectively). Another section with a relatively high accident rate is trade; repair of motor vehicles, where approx. 16–17% of accidents and persons injured in them were recorded; in the last presented year, there were 1,473 accidents and 1,475 persons (more than in 2020, 20.3% each).

In 2021, the largest number of persons injured who died as a result of an accident at work fell on units operating in construction – 10 persons, followed by manufacturing – 5 and transportation and storage – 4.

The data characterising persons who suffered accidents at work clearly show that the risk of an accident decreases with gaining experience in the workplace. 51.9% of the total number of the injured are persons whose work seniority in the position held did not exceed 3 years. In fatal accidents persons with the above-mentioned seniority accounted for 56.7%, and in serious accidents 73.7%.

Among those injured in accidents at work, the largest group were persons aged 35–44 – 26.1%, followed by those aged 45–54 – 23.2%.

Wykres 14. Poszkodowani w wypadkach przy pracy w 2021 r.
Chart 14. Persons injured in accidents at work in 2021

W 2021 r. najliczniejszą grupę wśród poszkodowanych w wypadkach przy pracy stanowiły osoby wykonujące pracę w zawodach: magazynier (4,6% ogółu poszkodowanych), sprzedawca (3,1%) oraz kierowca samochodu ciężarowego i pielęgniarka (po 2,7%).

Najczęstszymi wydarzeniami powodującymi powstanie urazów u osoby poszkodowanej były: zderzenie z nieruchomym obiektem lub uderzenie w nieruchomy obiekt – 35,3% ogólnej liczby wydarzeń (przed rokiem – 34,6%), uderzenie przez obiekt w ruchu – 18,9% (w 2020 r. – 18,5%), obciążenie psychiczne lub fizyczne – 18,5% (przed rokiem – 16,0%) oraz kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym – 14,5% (przed rokiem 15,9%).

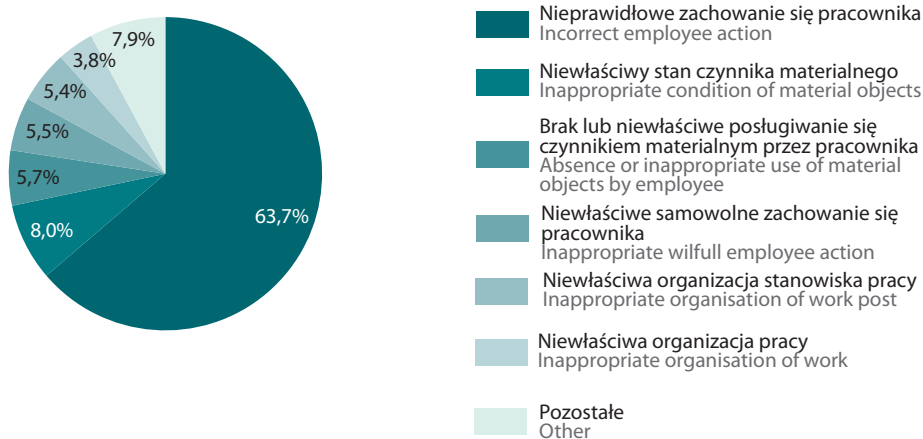
Główną przyczyną wypadków przy pracy jest nieprawidłowe zachowanie się pracownika. W 2021 r. stanowiło ono 63,7% ogółu przyczyn, rok wcześniej – 63,5%. W dalszej kolejności do wypadków przyczyniły się: niewłaściwy stan czynnika materialnego (8,0%; w 2020 r. – 7,7%), brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym przez pracownika (5,7%; przed rokiem – 6,7%), a także niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika (5,5%; rok wcześniej – 5,8%) oraz niewłaściwa organizacja stanowiska pracy (5,4%; rok wcześniej 4,9%).

In 2021, the most numerous group among persons injured in accidents at work were persons working in such occupational groups as: warehousemen (4.6% of the total injured), salespersons and related trades workers (3.1%), as well as drivers and mobile-plant operators and nurses (2.7% each).

The most common contact-mode of injury were: horizontal impact with stationary object or vertical impact against stationary object - 35.3% of the total number of events (the year before - 34.6%), hitting by object in motion - 18.9% (in 2020 r. - 18.5%), mental or physical stress - 18.5% (the year before - 16.0%) and contact with a sharp, pointed, rough, coarse material agent - 14.5% (15.9% the year before).

The main cause of accidents at work is the employee's incorrect action. In 2021, it accounted for 63.7% of all causes, a year earlier - 63.5%. The following factors contributed to accidents: inappropriate condition of material object/agents (8.0%; in 2020 - 7.7%), absence or inappropriate use of material objects/agents (5.7%; the year before - 6.7%), as well as inappropriate arbitrary behaviour of the employee (5.5%; a year earlier - 5.8%) and inappropriate organisation of work post (5.4%; 4.9% the year before).

Wykres 15. Wypadki przy pracy według przyczyn w 2021 r.
 Chart 15. Accidents at work by causes in 2021

Informacje o dniach niezdolności do pracy obejmują łączną kalendarzową liczbę dni niezdolności do pracy spowodowanej wypadkami przy pracy, ustaloną na podstawie zaświadczeń lekarskich.

Information on days of incapacity for work covers the total calendar number of days of incapacity for work caused by accidents at work, determined on the basis of medical certificates.

Liczba dni niezdolności do pracy spowodowanej wypadkami w 2021r. wyniosła 374,9 tys., co oznacza wzrost w skali roku o 56,2 tys. dni, tj. o 17,6%. W całym prezentowanym okresie największą liczbę dni niezdolności do pracy z powodu wypadków odnotowano w 2016 r. (456,8 tys.), a najmniejszą – w 2020 r. (318,8 tys.).

In 2021, the number of days of incapacity for work due to accidents amounted to 374.9 thousand, which means a year-on-year increase by 56.2 thousand days, i.e. by 17.6%. In the entire presented period, the highest number of days of incapacity for work due to accidents was recorded in 2016 (456.8 thousand), and the lowest – in 2020 (318.8 thousand).

Na jednego poszkodowanego (bez wypadków śmiertelnych) w prezentowanym okresie przypadło średnio od 38 dni niezdolności do pracy w 2018 r. do 44 dni dwa lata wcześniej; w 2021 r. – 43 dni, tj. więcej niż rok wcześniej o 1 dzień.

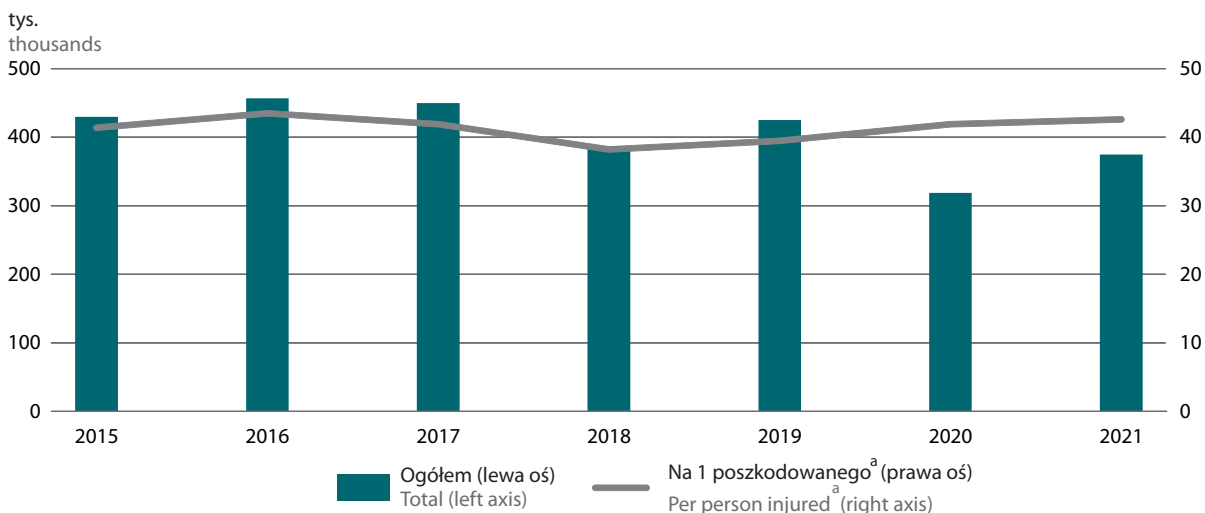
There was an average of 38 days of incapacity for work in the presented period per person injured (without fatal accidents) in 2018 to 44 days two years later; in 2021 – 43 days, i.e. 1 day more than in the previous year.

W 2021 r. najdłuższą średnią niezdolność do pracy przypadającą na 1 poszkodowanego stwierdzono w powiecie przasnyskim (72 dni), a najkrótszą – w szydłowieckim (36 dni).

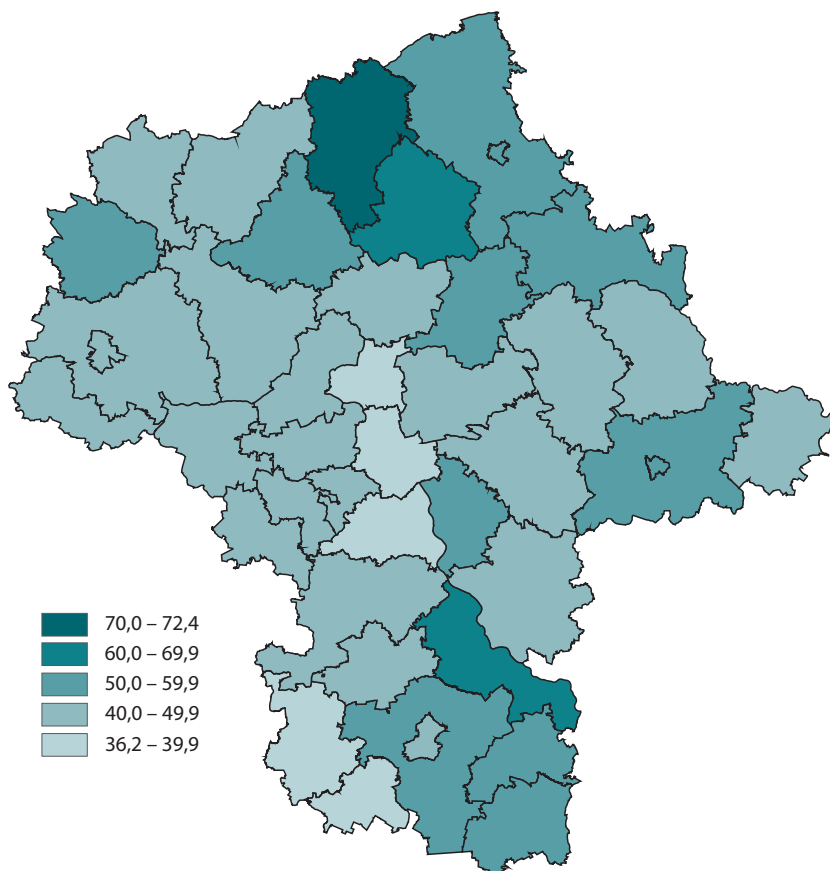
In 2021, the longest average incapacity for work per person injured was recorded in przasnyski (72 days), and the shortest – in szydłowiecki powiat (36 days).

Wykres 16. Liczba dni niezdolności do pracy spowodowanej wypadkami przy pracy

Chart 16. Number of days of incapacity for work due to accidents at work

^a Bez wypadków śmiertelnych.
^a Excluding fatal accidents.

Mapa 5. Liczba dni niezdolności do pracy spowodowanej wypadkami przy pracy na 1 poszkodowanego^a w 2021 r.Map 5. Number of days of incapacity for work due to accidents at work per person injured^a in 2021

^a Bez wypadków śmiertelnych.
^a Excluding fatal accidents.

Najwięcej dni niezdolności do pracy w wyniku wypadków odnotowano w przetwórstwie przemysłowym (24,2% ogólnej ich liczby), a następnie w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (15,1%) oraz transporcie (11,0%). Najmniej – w górnictwie i wydobywaniu (0,1%). Najdłuższa średnia niezdolność do pracy przypadająca na 1 poszkodowanego wystąpiła w sekcji rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (64 dni), natomiast najkrótszą odnotowano w zakwaterowaniu i gastronomii (29 dni).

The highest number of days of incapacity for work due to accidents was recorded in manufacturing (24.2% of the total number), and then in trade; repair of motor vehicles (15.1%) as well as transportation (11.0%). The least – in mining and quarrying (0.1%). The longest incapacity for work per person injured was recorded in the section of agriculture, forestry and fishing (64 days), while the shortest in accommodation and catering (29 days).

Wykres 17. Liczba dni niezdolności do pracy spowodowanej wypadkami przy pracy na 1 poszkodowanego^a według sekcji w 2021 r.

Chart 17. Number of days of incapacity for work due to accidents at work per person injured ^a by sections in 2021

^a Bez wypadków śmiertelnych.
^a Excluding fatal accidents.

W 2021 r. najwięcej osób poszkodowanych w wypadkach odnotowano w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 500 osób (2890 ofiar wypadków, tj. 32,8%); najwięcej ofiar śmiertelnych – w jednostkach o liczbie pracujących od 10 do 49 osób oraz od 50 do 249 osób (po 9 poszkodowanych, tj. po 30,0% ogólnej ich liczby).

In 2021, the most persons injured in accidents at work occurred in units with 500 employees and more (2,890 of persons injured, i.e. 32.8%); most fatalities – in units with 10 to 49 employees and with 50 to 249 employees (by 9 persons each, i.e. 30.0% of the total number).

Szacuje się, że straty materialne spowodowane wypadkami przy pracy w 2021 r. wyniosły 7301,4 tys. zł, z czego 2767,5 tys. zł, tj. 37,9% przypada na sekcję transport i gospodarka magazynowa.

It is estimated that material losses due to accidents at work in 2021 amounted to PLN 7,301.4 thousand, of which PLN 2,767.5 thousand, i.e. 37.9% in the section of transportation and storage.

Rozdział 4. Chapter 4.

Wynagrodzenia Wages and salaries

Dane o wynagrodzeniach podaje się w ujęciu brutto, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika. Prezentowane dane nie obejmują podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób.

Data regarding wages and salaries are given in gross terms, i.e. including deductions for personal income tax and employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) paid by the insured employee. Presented data do not include entities employing up to 9 persons.

W województwie mazowieckim wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto odnotowany w 2021 r. wyniósł 8,0% (rok wcześniej 5,3%). Wynagrodzenia w województwie były wyższe niż średnio w kraju, jednak w latach 2015–2021 przewaga ta z roku na rok malała wynosząc od 22,8% na początku omawianego okresu do 18,4% w 2021 r. Wynagrodzenia w województwie rosły nieco wolniej niż w Polsce (w 2015 r. 3,5% wobec 3,7%; w 2021 r. 8,0% wobec 8,6%).

In Mazowieckie Voivodeship, the increase in average monthly gross wages and salaries in 2021 amounted to 8.0% (5.3% in the previous year). Wages and salaries in the Voivodeship were higher than the national average, but in 2015–2021 this advantage decreased year by year, ranging from 22.8% at the beginning of the period in question to 18.4% in 2021. Wages and salaries in the Voivodeship grew slightly slower than in Poland (in 2015, 3.5% as compared to 3.7%; in 2021, 8.0% as compared to 8.6%).

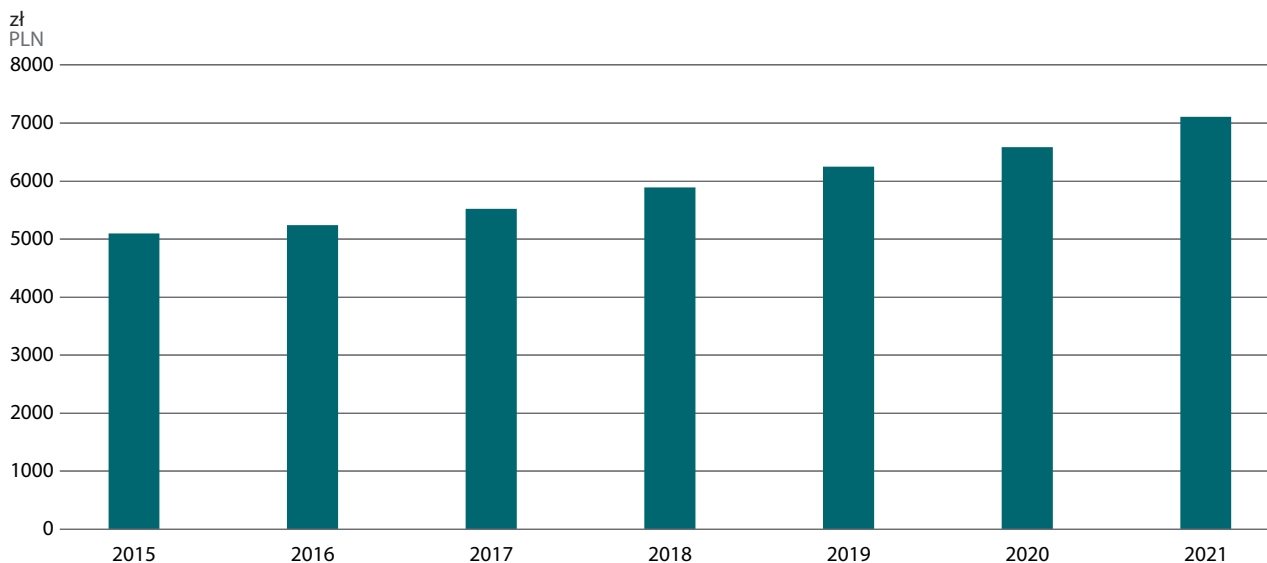
Tablica 6. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto
Table 6. Average monthly gross wages and salaries

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021		
	w zł in PLN			Polska=100 Poland=100	2020=100
Ogółem Total	5094,46	6581,81	7108,20	118,4	108,0
sektor publiczny public sector	4946,70	6348,82	6871,82	107,3	108,2
sektor prywatny private sector	5171,01	6694,80	7219,04	124,2	107,8

W 2021 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w województwie mazowieckim wyniosło 7108,20 zł, co oznacza wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim o 526,39 zł (w kraju 6001,02 zł, wzrost o 477,70 zł). W województwie wynagrodzenie w sektorze prywatnym było wyższe niż w publicznym o 347,22 zł, natomiast wzrost wynagrodzeń rok do roku w sektorze prywatnym był nieco mniejszy (7,8% wobec 8,2%). W porównaniu z 2015 r. wzrost wynagrodzeń odnotowany w województwie wyniósł 39,4% i był niższy niż w kraju, gdzie osiągnął poziom 44,6%.

In 2021, the average monthly gross wages and salaries in Mazowieckie Voivodeship amounted to PLN 7,108.20, which means an increase compared to the previous year by PLN 526.39 (in the country PLN 6,001.02, an increase by PLN 477.70). In the Voivodeship, wages and salaries in the private sector were higher than in the public by PLN 347.22, while the year-on-year increase in wages and salaries in the private sector was slightly lower (7.8% compared to 8.2%). Compared to 2015, the increase in wages and salaries recorded in the Voivodeship amounted to 39.4% and was lower than in the country, where it reached the level of 44.6%.

Wykres 18. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto
 Chart 18. Average monthly gross wages and salaries

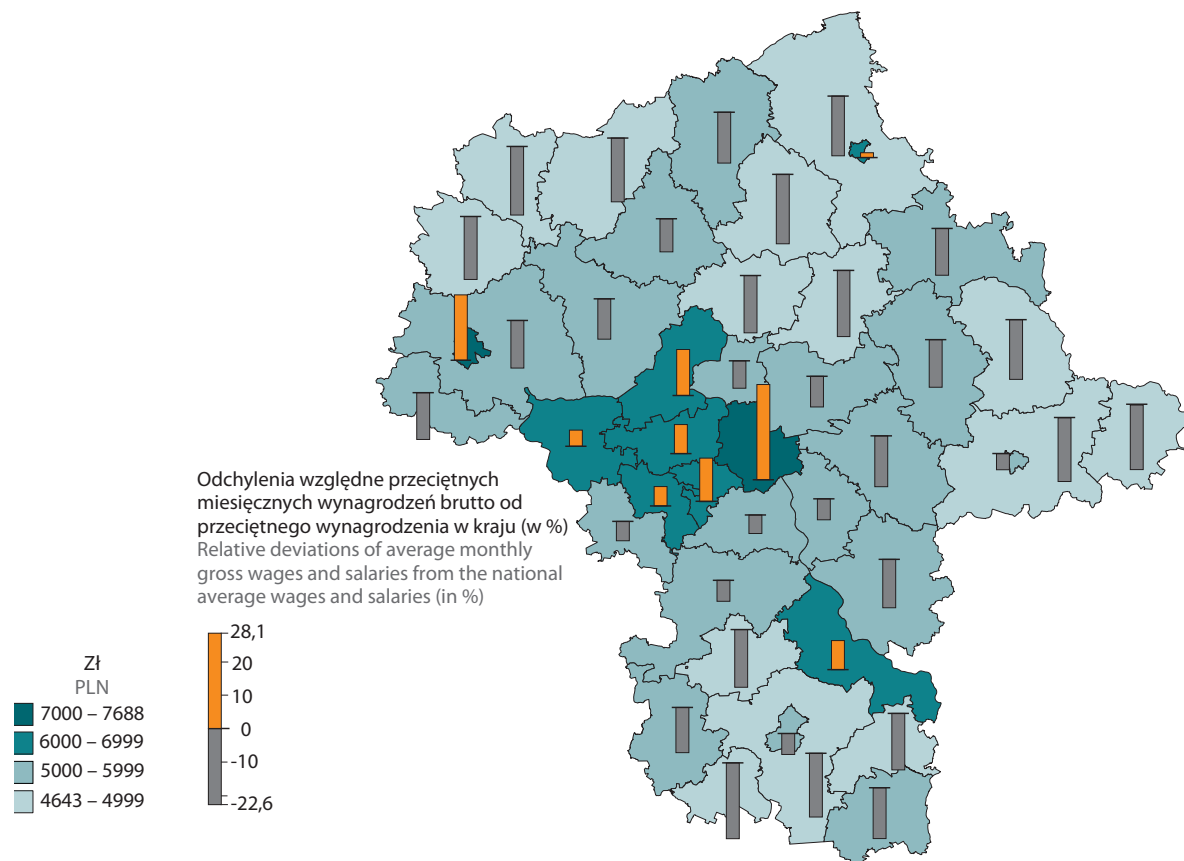
Najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie w województwie notowane było w m.st. Warszawie. W 2021 r. wyniosło 7687,58 zł i przekroczyło o 8,2% średnie wynagrodzenie w województwie oraz o 28,1% średnie w kraju. Wyższe od przeciętnego w województwie było ponadto wynagrodzenie w m. Płocku (7167,40 zł; wyższe o 0,8%), a stosunkowo wysokie, choć niższe niż w województwie, były także wynagrodzenia m.in. w powiatach nowodworskim (6814,66 zł; niższe o 4,1%) i pruszkowskim (6773,28 zł; niższe o 4,7%). Najniższe wynagrodzenia wystąpiły w powiatach: szydłowieckim (4642,61 zł; niższe o 34,7%), makowskim (4766,83 zł; niższe o 32,9%) i żuromińskim (4781,49 zł; niższe o 32,7%).

W porównaniu z rokiem poprzednim przeciętne wynagrodzenia wzrosły we wszystkich powiatach; najbardziej w kozienickim (o 19,2%), białobrzeskim (o 12,6%) i węgrowskim (o 12,2%). Najmniejszy wzrost odnotowano w powiatach sokołowskim (o 2,9%), mławskim (o 5,1%) i sierpeckim (o 5,9%).

The highest average monthly wages and salaries in the Voivodship were recorded in m.st. Warszawa. In 2021, it amounted to PLN 7,687.58 and exceeded the average wages and salaries in the Voivodship by 8.2% and the average wages and salaries in the country by 28.1%. Moreover, wages and salaries in Płock (PLN 7,167.40; 0.8% higher) were higher than the average in the Voivodship, in nowodworski (PLN 6,814.66; lower by 4.1%) and pruszkowski powiats (PLN 6,773.28; lower by 4.7%). The lowest wages and salaries were in the following powiats: szydłowiecki (PLN 4,642.61; lower by 34.7%), makowski (PLN 4,766.83; lower by 32.9%) and żuromiński (PLN 4,781.49; lower by 32.7%).

Compared to the previous year, average wages and salaries increased in all powiats; most in kozienicki (by 19.2%), białobrzeski (by 12.6%) and węgrowski (by 12.2%). The smallest increase was recorded in the following powiats: sokołowski (by 2.9%), mławski (by 5.1%) and sierpecki (by 5.9%).

Mapa 6. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w 2021 r.
Map 6. Average monthly gross wages and salaries in 2021

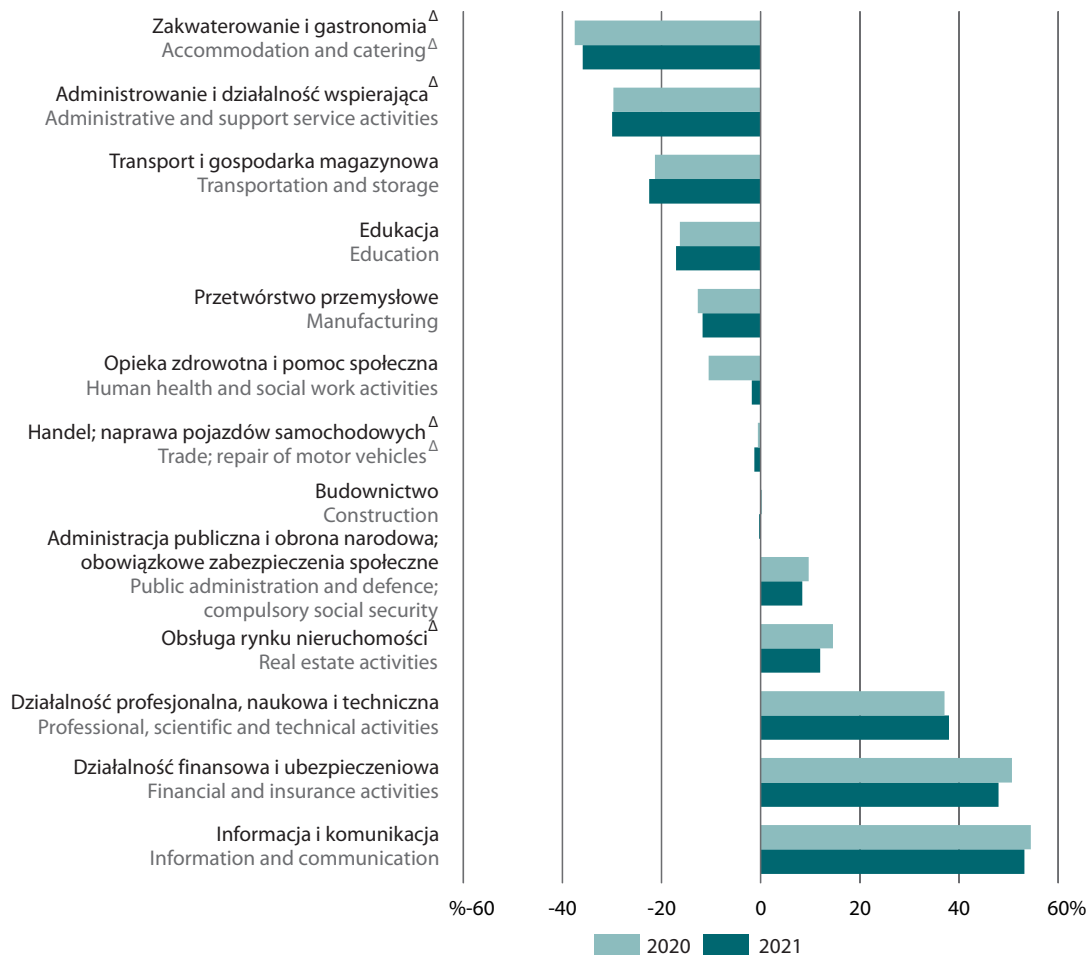

Poziom przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń według sekcji jest wyraźnie zróżnicowany. W 2021 r. najwyższe wynagrodzenia odnotowano w informacji i komunikacji oraz działalności finansowej i ubezpieczeniowej – przekroczyły one średnie wynagrodzenie w województwie odpowiednio o 53,2% i o 48,0%. Najniższe wystąpiły w zakwaterowaniu i gastronomii oraz administrowaniu i działalności wspierającej i były odpowiednio niższe o 35,9% i o 30,0%. Różnica między wynagrodzeniem najwyższym (10887,93 zł w informacji i komunikacji) a najniższym (4552,88 zł w zakwaterowaniu i gastronomii) wyniosła 6335,05 zł. W porównaniu z 2020 r. największy wzrost wynagrodzeń wystąpił w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (o 18,5%), a w dalszej kolejności w zakwaterowaniu i gastronomii (o 10,7%) i przetwórstwie przemysłowym (o 9,3%). Najmniejszy wzrost odnotowano w sekcjach działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 5,3%), obsługa rynku nieruchomości (o 5,6%) oraz działalność finansowa i ubezpieczeniowa (o 6,0%).

The level of average monthly wages and salaries by sections is clearly diversified. In 2021, the highest wages and salaries were recorded in information and communication, as well as financial and insurance activities – they exceeded the average wages and salaries in the Voivodship by 53.2% and 48.0%, respectively. The lowest were in accommodation and catering as well as administration and supporting service activities and were respectively lower by 35.9% and 30.0%. The difference between the highest (PLN 10,887.93 for information and communication) and the lowest (PLN 4,552.88 for accommodation and catering) was PLN 6,335.05. Compared to 2020, the highest increase in wages and salaries was recorded in health care and social welfare (by 18.5%), followed by accommodation and catering (by 10.7%) and manufacturing (by 9.3%). The smallest increase was recorded in the sections related to arts, entertainment and recreation (by 5.3%), real estate activities (by 5.6%) and financial and insurance activities (by 6.0%).

Wykres 19. Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w wybranych sekcjach od przeciętnego wynagrodzenia w województwie

Chart 19. Relative deviations of average monthly gross wages and salaries in selected sections from the average wages and salaries in the Voivodship

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto bez wypłat nagród rocznych w 2021 r. wyniosło 7050,76 zł i było o 8,0% wyższe w porównaniu z rokiem poprzednim.

The average monthly gross wages and salaries without the payment of annual bonuses in 2021 amounted to PLN 7,050.76 and were 8.0% higher than in the previous year.

Aneks. Spis tablic załączonych do publikacji w wersji elektronicznej (format XLS)

Appendix. List of tables attached to the publication in the electronic version (XLS format)

Nr tabl.
No. table

Tablice przeglądowe

1	Wybrane dane o Polsce, województwie mazowieckim i jego regionach w 2021 r.
2	Wybrane dane o województwie
3	Wybrane dane o województwie w 2021 r. (w podziale statystycznym NUTS 2016 obowiązującym od 1 stycznia 2018 r.)
4	Wybrane dane o powiatach województwa w 2021 r.

Review tables

Selected data on Poland, Mazowieckie Voivodship and its regions in 2021
Selected data on the Voivodship
Selected data on the Voivodship in 2021 (in NUTS 2016 statistical division valid since 1 January 2018)
Selected data on powiats of the Voivodship in 2021

Pracujący

1 (5)	Pracujący w 2021 r.
2 (6)	Pracujący według wybranych sekcji i powiatów w 2021 r.
3 (7)	Pracujący według rodzajów działalności i powiatów w 2021 r.
4 (8)	Pracujący w porze nocnej, emeryci i renciści, niepełnosprawni oraz cudzoziemcy w 2021 r.
5 (9)	Zatrudnieni w 2021 r.
6 (10)	Ruch zatrudnionych w 2021 r.
7 (11)	Przyjęcia do pracy według źródeł rekrutacji w 2021 r.
8 (12)	Absolwenci szkół, którzy podjęli pierwszą pracę w 2021 r.
9 (13)	Zwolnienia z pracy według przyczyn w 2021 r.

Employment

Employed persons in 2021
Employed persons by selected sections and powiats in 2021
Employed persons by kind of activities and powiats in 2021
Persons working shift hours, retirees and pensioners, disabled persons as well as foreigners in 2021
Paid employees in 2021
Labour turnover in 2021
Hires by sources of recruitment in 2021
School leavers who started work for the first time in 2021
Terminations by reasons in 2021

Bezrobocie

1 (14)	Bezrobotni zarejestrowani w urzędach pracy w 2021 r.
2 (15)	Bezrobotni nowo zarejestrowani w 2021 r.

Unemployment

Unemployed persons registered in labour offices in 2021
Newly registered unemployed persons in 2021

Nr tabl.
No. table

3 (16)	Bezrobotni wyrejestrowani według przyczyn w 2021 r.	Persons removed from unemployment rolls by reasons in 2021
4 (17)	Bezrobotni zarejestrowani poprzednio pracujący według wybranych grup zawodów oraz oferty pracy w 2021 r.	Registered unemployed persons previously employed by selected occupational groups and job offers in 2021
5 (18)	Oferty pracy zgłoszone do urzędów pracy w 2021 r.	Job offers submitted to labour offices in 2021
6 (19)	Bezrobotni zarejestrowani według powiatów w 2021 r.	Registered unemployed persons by powiats in 2021
7 (20)	Napływ i odpływ bezrobotnych według powiatów w 2021 r.	Inflow into and outflow from unemployment by powiats in 2021
8 (21)	Wybrane kategorie bezrobotnych według powiatów w 2021 r.	Selected categories of unemployed persons by powiats in 2021
9 (22)	Bezrobotni zarejestrowani będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy według powiatów w 2021 r.	Registered unemployed persons with a special situation on the labour market by powiats in 2021
10 (23)	Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy i powiatów w 2021 r.	Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and powiats in 2021
11 (24)	Bezrobotni zarejestrowani według stażu pracy i powiatów w 2021 r.	Registered unemployed persons by work seniority and powiats in 2021
12 (25)	Oferty pracy według powiatów w 2021 r.	Job offers by powiats in 2021
13 (26)	Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w 2021 r.	Registered unemployment rate by powiats in 2021

Warunki pracy

1 (27)	Zbiorowość objęta badaniem oraz zatrudnieni w warunkach zagrożenia w 2021 r.	Population covered by the survey and exposure to risk factors at work in 2021
2 (28)	Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według grup i nasilenia zagrożeń w 2021 r.	Exposure to risk factors at work by groups of agents and intensity of dangers in 2021
3 (29)	Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według grup i nasilenia zagrożeń na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości w 2021 r.	Exposure to risk factors at work by groups of agents and intensity of dangers per 1,000 paid employees of total surveyed population in 2021
4 (30)	Likwidacja lub ograniczenie zagrożeń czynnikami szkodliwymi i niebezpiecznymi dla zdrowia w 2021 r.	Liquidation or limitation of hazardous factors harmful to health in 2021
5 (31)	Likwidacja lub ograniczenie zagrożeń związanych ze środowiskiem pracy w 2021 r.	Liquidation or limitation of risk factors arising from work environment in 2021
6 (32)	Likwidacja lub ograniczenie zagrożeń związanych z uciążliwością pracy w 2021 r.	Liquidation or limitation of risk factors arising from strenuous work in 2021

Work conditions

Nr tabl.
No. table

7 (33)	Likwidacja lub ograniczenie zagrożeń czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi w 2021 r.	Liquidation or limitation of risk factors arising from mechanical factors associated with particularly dangerous machinery in 2021
8 (34)	Wypadki i poszkodowani w wypadkach przy pracy według rodzajów wypadków w 2021 r.	Accidents and persons injured in accidents at work by kinds of accidents in 2021
9 (35)	Poszkodowani w wypadkach przy pracy oraz liczba dni niezdolności do pracy spowodowanej wypadkami w 2021 r.	Persons injured in accidents at work as well as the number of days of incapacity for work caused by accidents in 2021
10 (36)	Poszkodowani w wypadkach przy pracy oraz liczba dni niezdolności do pracy spowodowanej wypadkami według powiatów w 2021 r.	Persons injured in accidents at work as well as the number of days of incapacity for work caused by accidents by powiats in 2021
11 (37)	Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wydarzeń powodujących uraz w 2021 r.	Persons injured in accidents at work by contact-mode of injury in 2021
12 (38)	Przyczyny wypadków przy pracy w 2021 r.	Causes of accidents at work in 2021
13 (39)	Absencja spowodowana wypadkami przy pracy w 2021 r.	Absenteeism resulting from accidents at work in 2021
14 (40)	Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wielkości jednostek lokalnych w 2021 r.	Persons injured in accidents at work by size of local units in 2021

Wynagrodzenia

1 (41)	Wynagrodzenia brutto w 2021 r.
2 (42)	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w 2021 r.
3 (43)	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według wybranych sekcji i powiatów w 2021 r.
4 (44)	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według rodzajów działalności i powiatów w 2021 r.

Wages and salaries

Gross wages and salaries in 2021
Average monthly gross wages and salaries in 2021
Average monthly gross wages and salaries by selected sections and powiats in 2021
Average monthly gross wages and salaries by kinds of activity and powiats in 2021